DRAUGAS

LITHUANIAN WORLD-WIDE NEWS

ŠEŠTADIENIS – SATURDAY, VASARIO – FEBRUARY 15, 2020 • Vol. CXI NR. 19 Kaina 2 dol.

PERIODICALS

NEWSPAPER - DO NOT DELAY - Date Mailed 02-14-2020

DRAUGAS
laikraštis lietuviams
leidžiamas nuo 1909 metų

BNS nuotr.

Valstybės atkūrimo proga Lietuvą šiandien sveikina viso pasaulio vadovai. Nepriklausomybę švenčiame Tėvynėje, švenčiame Amerikoje, švenčiame visur, kur yra lietuvių. **– 3 ir 4 psl.**

Kelyje – gyvenimo pamokos

Amerika – „trokų" šalis. Jeigu jie visi vienu metu staiga sustotų, būtų pristabdytas visos šalies gyvenimas. Vairuodamas „troką" Amerikoje, per kelias dienas iš vasaros gali atsidurti atšiaurioje žiemoje. O ten slidžiame kelyje laukia daug netikėtumų. Tada greičiau supranti, kad tavo saugumą neretai nulemia požiūris į žmones, sutiktus tame pačiame kelyje. Ir tas požiūris priklauso nuo to, koks tu pats esi, kaip mąstai ir jauti.

Antrasis naujojo mūsų skyrelio „Gyvenimas ant ratų" rašinys. **– 10 psl.**

Atvirukas su stebuklinga data

Vienas mažytis atvirukas prikėlė didelę istoriją. Jis – mūsų Nepriklausomybės bendraamžis. Išsiųstas iš Lietuvos likus suskaičiuotoms valandoms iki Nepriklausomybės paskelbimo, atvirukas adresatą Vokietijoje pasiekė jau Lietuvai esant laisvai. **– 7 psl.**

www.draugas.org/palikimai **PRISIMINKITE DRAUGĄ SAVO TESTAMENTE** Tel. 773-585-9500

GANYTOJO ŽODIS

Vertinkime trumpalaikiškumo dovaną

KUN. VAIDAS LUKOŠEVIČIUS SJ

Akis man atverki, kad stebuklus tavo mokslo regėčiau (Ps 119, 18)

Šio sekmadienio psalmėje meldžiama, kad Dievas suteiktų *įžvalgumo*, kad padėtų atpažinti Dievo paliktus pėdsakus šiame pasaulyje ir žmogaus gyvenime. Apaštalas Paulius kalba Korintos bendruomenei *apie paslėptą Dievo išmintį*. O Evangelija pasakoja apie tai, kas yra amžina ir nekintamo šiame laikiname pasaulyje – tai Dievo Įsakymai, kviečiantys mus pasirinkti juos, tam, kad mes darytume šį pasaulį gražesnį ir geresnį. Pasaulį, kuriame mokėtume ištiesti vienas kitam pagalbos ranką ir ištarti vienas kitam gerą žodį, kuriame vienas kitą suprastų ir atjaustų. Pasaulis, kuriame vienas kitam mokėtume dovanoti taiką, ramybę, džiaugsmą ir meilę.

Sakytume, kad viena iš krikščionių misijų – priminti pasauliui apie tai, kas yra amžina ir kas daro šį pasaulį ir kartu žmogaus gyvenimą gražų ir gerą. Nors pasaulis ir yra laikinas, tačiau jame yra Dievas. Ir kad besikeičiantys metų laikai, pastebimi gamtoje nauji judesiai ir formos, kad besikeičianti mano ir mano artimo žmogaus oda, regėjimas, klausa, plaukų spalva – visa tai kūrybiškai valdomos amžinojo Kūrėjo plunksnos darbas.

Nors ir kaip beskambėtų paradoksaliai, bet šio pasaulio pastebimas kintamumas, ribotumas, žmogaus gyvenimo trapumas, trumpalaikiškumas – tai pati gražiausia kada nors mums Dievo-Kūrėjo skirta dovana. Juk niekas kitas šiame pasaulyje taip giliai ir kartu taip paprastai neprabyla apie amžinybę, begalybę, nemirtingumą, gamtos grožį ir gyvenimo dovaną, kaip šio žmogaus pasaulio trapumas ir laikinumas.

Ir turbūt sutiksite, kad pajausti visame tame trapume ir laikinume, sakytume, tame turtingame neturte, kitą tikrovę, kur atgimtų mūsų ilgesingas žvilgsnis, ieškantis Pažadėtosios Žemės, reikia tos malonės, kurios prašoma psalmėje: *Akis man atverki, kad stebuklus tavo mokslo regėčiau*.

Jėzus sudievino mūsų prigimtį ir visą pasaulį. Jis padarė tiek mus, tiek pasaulį be galo gražų, ir mūsų misija jį tokį išlaikyti ir tokį parodyti kitiems. Juk mes esame paties Jėzaus aromatas, pakvepinti Jo aliejais per krikštą, ir tas dieviškas aromatas turi nepaliaujamai sklisti per mus į pasaulį, kuris primintų kitiems apie Jėzų, apie Jo įsakymus, apie Jo mokslą, apie tai kas yra amžina ir nekintančio. Mes turime nuolat atsiminti, kad žmogaus gyslose dievišką kraują padaro ne motinos ir tėvo kraujas, bet mumyse ugdomos dieviškos dorybės. Gyvenimas, kuris pakartoja paties Jėzaus gyvenimą. Tam, kad to trokščiau ir siekčiau, man reikia vėlei prašyti tos malonės, kurios meldžiama psalmėje: *Akis man atverki, kad stebuklus tavo mokslo regėčiau*.

Prašykime Dievo malonės, kad pajėgtume Jo girdimą balsą ir regimą jį atvaizdą atpažinti *užrašytame Dievo žodyje, Bažnyčios bendruomenėje, sakramentų šventime,* o ypatingai, kad tą *Deus absconditus* (paslėptąjį Dievą) matytume kiekviename mažiausiajame mūsų brolyje.

Eime per šitą kraštą

Marytė Zaronskytė-Sokolovienė

Laukuose vyturėliai
Ir margos pievų gėlės...
Eime per šitą kraštą,
Turėtume surasti
Upelių, ežerėlių,
Vilnelės švelnų mėlį,
Atgurgantį į Nemuną
Ir tūkstančius gyvenimų:
Ir vaiko skambų juoką,
Ir rūpesčius pirmoko,
Ir rimtą, ir svajoklį...
Ir laimę ant sūpuoklių!
Lietus nuplovė rytą
Ir vėl saulytė švyti.
Eime per šitą šalį, kur
Tuopos ir berželiai,
Uosynai ir eglynai,
Vingiuoja žalias takas,
Atbėgantis link Nemuno...
Ir tūkstančiai gyvenimų!!!

Autorė apie save

Esu lietuvių kalbos mokytoja ir darželio auklėtoja. Nuo vaikystės mėgau eilėraščius, nes jų daugybę mokėjo mano močiutė ir mama. Eiliuotas tekstas man yra žaismingesnis, dainingesnis, įtaigesnis… taupesnis. Kartais eiliuoju tik todėl, kad mano mokinukams reikia naujų tekstų. O kartais todėl, kad norisi kažką pasakyti nekasdieniškai – dažnai lyriškai, kartais žaismingai. Eilėraštyje yra paslėptas *akrostichas*. Taip rašyti sunkiau, bet įdomiau.

Lietuvos Respublikos Ambasadorius Jungtinėse Amerikos Valstijose ir Meksikos Jungtinėms Valstijoms

Mielieji,

Nuoširdžiai sveikinu visus Jungtinėse Amerikos Valstijose gyvenančius lietuvių bendruomenės narius ir Lietuvos bičiulius su Vasario 16-oja – Lietuvos valstybės atkūrimo diena!

Prisimindami 1918-ųjų metų Vasario 16-osios Lietuvos nepriklausomybės akto svarbą, nepamirškime šio dokumento tikrosios esmės - tądien signatarų parašai sugrąžino Lietuvą į nelengvą, tačiau vienintelį įmanomą kelią, kuriuo žengia laisvės ir nepriklausomybės siekiančios valstybės ir žmonės.

Esame ir visada būsime dėkingi Jungtinėse Amerikos Valstijose gyvenantiems mūsų tautiečiams, kurių pastangų dėka buvo stiprinama Lietuvos laisvė ir nepriklausomybė.

Vasario 16-oji mums nuolat primena ypatingą žmonių ryžtą, jų darbus ir pastangas, kurių dėka Lietuvos valstybė į pasaulio žemėlapį sugrįžo kaip moderni ir demokratinė valstybė.

Dėkoju Jums, Amerikos lietuviai, už Jūsų neblėstančią meilę Lietuvai, Jūsų prasmingus darbus, puoselėjamas Lietuvos tradicijas ir Lietuvos garsinimą pasaulyje.

Kviečiu visus iškilmingai švęsti Lietuvos valstybės atkūrimo dieną ir stiprinti Lietuvą kuriant jos ateitį prasmingais darbais ir naujomis idėjomis.

Gražios ir džiaugsmingos Jums Vasario 16-osios šventės!

Ambasadorius *Rolandas Kriščiūnas*

DRAUGAS
(USPS-161000)
THE LITHUANIAN WORLD-WIDE NEWSPAPER

Published on Tuesday, Thursday and Saturday except legal Holidays, Jan. 2nd, and Dec. 26th by the Lithuanian Catholic Press Society, 4545 W. 63rd Str., Chicago, IL 60629-5532. Tel.: 773-585-9500. Fax.: 773-585-8284
Periodical class postage paid at Chicago, IL and additional mailing offices.
Subscription Rates: $150.00.

GARBĖS PRENUMERATA **$250.00**
JAV – metams **$150.00** • 1/2 metų **$80.00** • 3 mėn. **$57.00**
Pirma klase – **$340.00** • kartą per savaitę **$240.00**
Į Kanadą – metams **$390.00** (USD) • 1/2 metų **$210.00** (USD) • 3 mėn.**$110.00** (USD)
Į Lietuvą paprastu paštu – metams **$120.00** • 1/2 metų **$66.00**
Internetinė prenumerata – metams **$99.00**

TIK ŠEŠTADIENIO LAIDA
JAV metams **$95.00** • 1/2 metų **$70.00** • 3 mėn. **$48.00**
Į Kanadą – metams **$150.00** (USD) • 1/2 metų **$120.00** (USD) • 3 mėn.**$75.00** (USD)
Į Lietuvą – metams **$70.00**

Mažindami pašto išlaidas, prenumeratos kvitų nesiunčiame. ***„Draugo" prenumerata yra mokama iš anksto.***
Administracija dirba kasdien nuo 9:00 iki 4:30, šeštadieniais nedirba.
Redakcija dirba kasdien nuo 8:00 iki 4:00, šeštadieniais nedirba.

Administracija – skelbimai@draugas.org., administracija@draugas.org
Reklama – Audronė Kižytė, audreykizys@gmail.com, 630-805-1404

Vyriausioji redaktorė – Ramunė Lapas vyr.redaktore@gmail.com
Redaktorė – Virginija Petrauskienė
Techninis redaktorius – Jonas Kuprys
Korektorė – Dalia Sokienė

Už skelbimų turinį ir kalbą neatsakome.

Straipsnių autorių nuomonė nebūtinai sutampa su redakcijos nuomone.

Ko linkime Lietuvai?

Vasario 16-osios išvakarėse Lietuva nusiteikusi pakiliai. Prezidentas Gitanas Nasėda sekmadienį kviečia visus susirinkti S. Daukanto aikštėje ir kartu pažymėti mūsų Nepriklausomybės 102-ąsias metines.

Vidurdienį Prezidentas pasveikins tautą trijų Baltijos valstybių vėliavų pakėlimo ceremonijoje. Bus giedami visų trijų valstybių himnai, iššautos Garbės sargybos kuopos stilizuotos šūvių salvės, sveikinimo skrydyje praskris NATO oro pajėgos, koncertuos ansamblis „Lietuva" ir Lietuvos kariuomenės orkestras.

Širdyje įsižiebęs bendrumo jausmas turėtų sukurti puikią šventę.

Pasaulis mūsų taip pat nepamiršo

Vasario 16-osios – Valstybės atkūrimo dienos proga skrieja sveikinimai Lietuvos vadovui ir šalies žmonėms iš visų žemynų. Jungtinės Karalystės karalienė Elizabeth II siunčia šilčiausius linkėjimus ir linki visa ko geriausia Lietuvos žmonėms ateinančiais metais.

„Man nepaprastai malonu nuoširdžiai pasveikinti Jus, Ekscelencija, Lietuvos valstybės atkūrimo dienos proga ir šiltai palinkėti laimės ir klestėjimo Jūsų šalies žmonėms", – sveikina Japonijos Imperatorius Naruhito.

„Lietuviai visuomet liko ištikimi savajai kultūrai ir saugojo valstybingumą. Nuo dainuojančių, per Estiją, Latviją ir Lietuvą besidriekusia gyva grandine išsirikiavusių žmonių Baltijos kelyje 1989 m. iki nepriklausomybės paskelbimo 1990 m., iki apsauginių barikadų prie parlamento, siekiant apsaugoti Seimo rūmus nuo Sovietų karinių pajėgų 1991 m., – visą tą laiką Lietuva sėkmingai kovojo už žmogiškąjį orumą ir valstybės suverenumą", – rašoma JAV prezidento Donald Trump sveikinime.

Vokietijos Federacinės Respublikos prezidentas Frank Walter Steinmeier pabrėžia, kad Lietuva yra ir išlieka svarbia Vokietijos partnere Europos Sąjungoje ir NATO, o abipusį gerą bendradarbiavimą ženklina pasitikėjimas ir draugystė.

„Dar kartą noriu patvirtinti, kad Prancūzijai yra svarbūs mūsų šalis jungiantys draugystės ir bendradarbiavimo saitai dvišalėje plotmėje bei ES institucijose. Prancūzija ir šiemet prisidės prie Baltijos jūros regiono saugumo, ypač derėtų išskirti dalyvavimą oro policijos misijoje Baltijos jūros valstybėse ir NATO priešakinių pajėgų batalione Lietuvoje", – savo sveikinimo laiške rašo Prancūzijos Respublikos prezidentas Emmanuel Macron.

Sveikindamas Lietuvą Italijos Respublikos prezidentas Sergio Mattarella džiaugiasi ilga ir nuoširdžia Vilniaus ir Romos draugyste, naudingu politinį dialogu ir vaisingu bendradarbiavimu ekonomikos bei kultūros srityse.

Vasario 16-osios išvakarėse Lietuvą sveikino daugybė kitų valstybių vadovų iš Europos, Azijos, Afrikos ir Australijos. Prezidentūra gavo ir Rusijos Federacijos prezidento Vladimiro Putino sveikinimą.

Užsienio šalių vadovų sveikinimuose Lietuvai ir lietuvių tautai linkima laimės, santarvės ir klestėjimo.

LIETUVAI LAISVĖS LINKIME
NEPRIKLAUSOMYBĖS ATKŪRIMO
50 METŲ SUKAKTIES PROGA.

CRANE SAVINGS & LOAN ASS'N.
2555 W. 47th St. B. R. PIETKIEWICZ, President
LA 3-1083

Prieš 50 metų linkėjo laisvės, o dabar?

O su kokiomis nuotaikomis Nepriklausomybės šventę pasitinkame mes, išeivijos lietuviai? Ko norime palinkėti savo tautai ir Tėvynei? Ar ši šventė mums tebėra tokia pat svarbi, kokia buvo, tarkim, pokario emigrantams?

Pavarčius šeštojo, septintojo dešimtmečio vasario mėnesių ,,Draugo" numerius, į akis krinta daugybė sveikinimo skelbimų, kuriuos tais laikais Vasario 16-osios proga į laikraštį dėjo įvairios organizacijos, parapijos, kunigai, bankininkai, kontraktoriai, valgyklų savininkai ir kt. Visuose – vienas ir tas pats linkėjimas: ,,Lietuvai laisvės linkime…"

Lietuvos Nepriklausomybės atkūrimo 50 metų sukakties proga dirbkime visi vieningai jos išvadavimui iš bolševikų vergijos.

KUN. A. VALANČIUS,
Sv. Mykolo Paraijos Klebonas

Taip pat stulbina tikėjimas, kad ta laisvė bus. Štai iškalbinga citata iš tuometinio Amerikos Lietuvių Tarybos pirmininko Eugenijaus A. Bartkaus kalbos ,,Lietuvos laisvė nėra toli", Vasario 16-osios 50-ųjų metinių proga pasakytos per radiją ir išspausdintos 1958 m. vasario 17 d. ,,Draugo" numeryje:

Švenčiant 50 metų nepriklausomybės sukaktį, broliai ir sesės, Amerikos Lietuvių Tarybos vardu sveikinu lietuvius Nemuno šalyje ir Sibiro tremtyje ir linkiu jiems ištvermės. O jus, gyvenančius šioje palaimintoje šalyje, kviečiu ir toliau dirbti ir aukoti lietuviškam patriotiniam ir valstybiniam darbui. Tebūna trečiasis šimtmečio ketvirtis laimingesnis mūsų tėvų kraštui. Žinau, kad dar visiems mums reikės daug aukotis, bet tvirtai tikiu, kad galutinis tikslas – pilna Lietuvos nepriklausomybė ne už kalnų!

Kokie pranašiški žodžiai. Šis pasišventęs išeivijos lietuvių darbas ir begalinis jų tikėjimas taip pat prisidėjo prie mūsų atkovotos laisvės. Praėjo tik šiek tiek daugiau nei tas ,,trečiasis šimtmečio ketvirtis" ir sujudėjo, pakilo lietuvių tauta.

Tad ko palinkėti tautai ir sau, kai laisvę jau turime? Galbūt suvokti, kad – kaip ir viską gyvenime, kas yra brangu – reikia vertinti, saugoti ir puoselėti. Nežiūrėti į tai kaip į ,,amžiną duotybę". Kaip branginame ir puoselėjame savo meilę, taip saugokime, ginkime ir brandinkime mūsų laisvę. Kasdien, visi kartu ir atskirai, savo gyvenimo pavyzdžiais.

Ir dar – palinkėjimas mūsų laikraščiui: tegu 110 metų švenčiantis ,,Draugas" per svarbiausias šventes ,,apsipila" džiugiais skelbimais su linkėjimais tautiečiams. Juk tokia graži tradicija.

Redakcija

Lietuvai laisvės linkime Nepriklausomybės atkūrimo 50 metų sukakties proga.
KUN. VLADAS URBA,
Šv. Juozapo Parap. Klebonas
KUN. JULIJUS GRINIS,
Šv. Juozapo Parap. Vikaras

Lietuvai laisvės linkime Nepriklausomybės 50 metų sukakties proga.
HEALTHY FOOD RESTAURANT
LIETUVIŲ VALGYKLA
Julija Biržiūnienė
3236 So. Halsted St. Tel. DA 6-9837

Ryžkimės uoliau dirbti ir kovoti, kad Lietuva vėl atgautų laisvę 50 metų atkūrimo sukakties proga.
ALBINAS BENIULIS
5301 S. Talman Ave., Chicago, Illinois 60632
Telefonas — RE 7-7083
Baldų pervežimas mieste ir toliau

Lietuvai laisvės linkime Nepriklausomybės 50 metų sukakties proga.
JUOZAS BAUŽYS ir VYTAUTAS GALVYDIS
LITAS INVESTING CO., INC.
6755 So. Western Ave., Chicago, Ill.
Tel. — GRovehill 6 - 2242

Lietuvai laisvės linkime Nepriklausomybės atkūrimo 50 metų sukakties proga.
AUDYKLA „JUOSTA"
STANISLOVAS YURKUS, Sav.
2448 West 71st Street
Chicago, Illinois, Tel. 737-5529

Lietuvai laisvės linkime Nepriklausomybės atkūrimo 50 metų sukakties proga.
PALANGOS VALGYKLA
JUOZAS IR JADVYGA BARTKAI
6918 So. Western Ave., Chicago 36, Ill.
Tel. GRovehill 6-9758

Kiekvienas iš mūsų savo širdyje nešiojamės Tėvynę.
Ji – tai miškai, pievos, jūra, kalba, tradicijos, istorija, ir mes, jos žmonės,
auginantys savo vaikus ir skiepijantys jiems meilę Lietuvai.
Vasario 16-oji ir Kovo 11-oji – abi datos užima ypatingą vietą
Lietuvos valstybės ir lietuvių tautos istorijoje,
jos simbolizuoja mūsų pasiekimus, stiprybę ir viltį.
Daugelis iš mūsų esame Nepriklausomybės atkūrimo liudininkai –
tai neišsemiama galimybė gyvai dalintis pasiekta laisve su ateities kartomis.
Švęsdami šias ypatingas dienas prisiminkime, kad esame vieninga ir savo dvasia
stipri tauta, išgyvenusi karus, trėmimus,
okupacijas ir nuėjusi ilgą kelią į Nepriklausomybę.
Ir nesvarbu, kokiame pasaulio kampelyje begyventume
– esame viena tauta.
Stiprinkime savyje meilę ir pagarbą Lietuvai,
švęskime laisvės šventę visi kartu ir kiekvienas – savo širdyje!

JAV LB Krašto valdybos pirmininkas
Arvydas Urbonavičius

TELKINIAI

CHICAGO, IL

Vasario 16-osios minėjimas Marquette Parke

Po koncerto bažnyčioje: pirmoje eilėje pianistė Julija Sadaunykaitė (trečia iš k.), konsulas Mantvydas Bekešius, Auksuolė Marciulevičienė, pianistas Donaldas Račys, apsupti Lietuvių šaulių sąjungos išeivijoje narių.

RIMAS ČERNIUS

Sekmadienį, vasario 9 d., JAV Lietuvių Bendruomenės (LB) Marquette Parko apylinkė suruošė Vasario 16-osios minėjimą. Renginys prasidėjo šv. Mišiomis Švč. Mergelės Marijos Gimimo bažnyčioje, kurias atnašavo parapijos klebonas kun. Jaunius Kelpšas. Iškilmingoje procesijoje vėliavas įnešė uniformuoti Lietuvių šaulių sąjungos išeivijoje (LŠSI) nariai ir narės.

Po šv. Mišių bažnyčioje prasidėjo minėjimas. Trumpą žodį tarė Marquette Parko apylinkės pirmininkė Auksuolė Marciulevičienė. Ji pakvietė Lietuvos Respublikos generalinį konsulą Čikagoje Mantvydą Bekešių tarti žodį. Kartu pirmininkė konsulą pasveikino su gimtadieniu, kurį jis šventė vasario 8 d. Konsulas pasidžiaugė ne tik 102-osiomis Lietuvos Nepriklausomybės paskelbimo metinėmis, bet ir artėjančia Kovo 11-osios šventе, Lietuvos Nepriklausomybės atkūrimo 30-ąja sukaktimi. M. Bekešius pabrėžė, kad Lietuva per tuos 30 metų pasiekė labai daug ir ragino lietuvius didžiuotis savo šalimi, džiaugtis jos laimėjimais.

Toliau bažnyčioje vyko minėjimo meninė dalis. Ją atliko du pianistai iš Lietuvos: Donaldas Račys ir Julija Sadaunykaitė. D. Rapšys yra Vytauto Didžiojo universiteto (VDU) Muzikos akademijos fortepijono katedros vedėjas, J. Sadaunykaitė – Fortepijono katedros asistentė. Koncerto pradžioje D. Račys pagrojo Mikalojaus Konstantino Čiurlionio preliudą d-moll ir kompozitoriaus Domenico Scarlatti sonatą. J. Sadaunykaitė atliko du kompozitoriaus Claude Debussy preliudus: ,,Paskendusią katedrą" ir ,,Fejerverką". Abu pianistai grojo virtuoziškai. Tai nebuvo pirmasis jų koncertas Čikagoje – iš Kauno atvykę pianistai ilgesnę programą penktadienio vakarą, vasario 7 d., jau buvo atlikę Balzeko lietuvių kultūros muziejuje.

Minėjimo organizatoriai ir kalbėtojai (iš k.): dr. Robertas Vitas, Regina Butkus, Auksuolė Marciulevičienė, Saulius Kuprys, Inesa Makaras ir kun. Jaunius Kelpšas. Rimo Černiaus nuotr.

Pagrindinį minėjimo pranešimą skaitė dr. Robertas Vitas. Audros Zakarauskienės nuotraukos

Salę puošė vėliavos ir paroda

Po koncerto visi rinkosi minėjimui į patriotiškai papuoštą parapijos salę. Scenoje – Amerikos ir Lietuvos vėliavos, lietuviškas Vytis. Prie scenos – stovas su Sausio 13-osios aukų nuotraukomis ir jų pagerbimui skirtomis žvakutėmis. ALT'o pirmininko Sauliaus Kuprio rūpesčiu buvo pristatyta ir trijų dalių ekspozicija. Parodą paruošė JAV Valstybės departamentas trijų Baltijos valstybių nepriklausomybės šimtmečio minėjimo proga. Ji atskleidžia lietuvių, latvių ir estų santykius su Amerikos valdžia ir jos pareigūnais trijuose etapuose: per pirmąjį nepriklausomybės laikotarpį (1918–1940), sovietinės okupacijos metu (1940–1991) ir atkurtos nepriklausomybės metais (1991–2018).

Minėjimo tąsą parapijos salėje pradėjo Marquette Parko apylinkės pirmininkė A. Marciulevičienė, pakviesdama dalyvius sugiedoti Amerikos ir Lietuvos himnus. Klebonas Jaunius Kelpšas sukalbėjo invokaciją. Pirmininkė perskaitė sveikinimą, kurį atsiuntė JAV LB Krašto valdybos pirmininkas Arvydas Urbonavičius. Konsulas M. Bekešius vėl buvo pakviestas tarti sveikinimo žodį. Jis padėkojo minėjimo organizatoriams ir ragino visus linksmai švęsti Lietuvos Nepriklausomybę. ALT'o pirmininkas S. Kuprys savo kalboje pasidžiaugė ALT'o ir LB bendradarbiavimu ruošiant šį minėjimą. Jis atkreipė dalyvių dėmesį į ekspoziciją, kuri rodo, kiek per šimtą metų Amerikos lietuviai nuveikė Lietuvos labui. Pirmininkas S. Kuprys taip pat ragino visus prisidėti prie Jungtinio pabaltiečių komiteto Washingtone (JBANC) veiklos.

S. Kuprys pasidžiaugė, kad minėjime dalyvauja lietuvių bičiulis, Amerikos ukrainiečių kongreso pirmininkas Ihor Diaczun. Svečias savo kalboje pabrėžė, kad Lietuva ir Ukraina labai panašios. Abi šalys iškentėjo sovietinę okupaciją, abi atkūrė nepriklausomybę, bet kartu abi jaučia Rusijos grėsmę. I. Diaczun pasidžiaugė lietuvių ir ukrainiečių broliškais santykiais čia, Amerikoje, ir dėkojo lietuviams už paramą bei už dalyvavimą ukrainiečių renginiuose.

Pianistas D. Rapšys perskaitė VDU rektoriaus Juozo Augučio sveikinimą, kuriame, be kita ko, buvo sakoma, kad Vasario 16-oji yra reikšminga ir šiam universitetui, nes jis buvo atkurtas 1922 m. vasario 16 d.

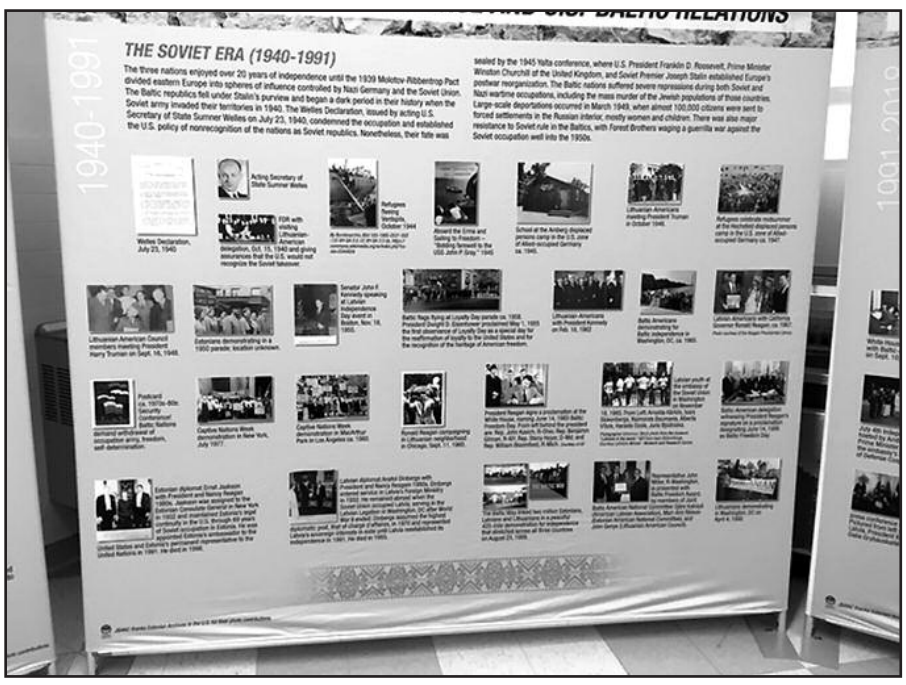

Ekspozicija, pasakojanti JAV ir Baltijos valstybių santykius (1918–2018).

JAV indėlis į Lietuvos nepriklausomybės kovas

Pagrindinę minėjimo kalbą sakė daktaras Robertas Vitas. Jis papasakojo įdomią Amerikos karininko, leitenanto Samuel Harris istoriją. S. Harris gimė 1896 m. Pennsylvania valstijoje. Kilus Pirmajam pasauliniam karui S. Harris buvo mobilizuotas. Jam teko dalyvauti kovose Europoje. Pasibaigus karui, jis buvo atleistas iš JAV kariuomenės. Kitą dieną jis įstojo į Lietuvos kariuomenę ir tarnavo Lietuvos nepriklausomybės kovose. Prelegentas dr. R. Vitas pabrėžė, kad Lietuvos nepriklausomybę reikėjo iškovoti ne tik kariaujant su rusais ir su bermontininkais, bet ir su komunistuojančiais lietuviais. 1920 m. vasario 23 d. karininkas S. Harris stengėsi įtikinti komunistuojančius karius, kurie buvo įsitvirtinę prie Aleksoto aerodromo, priimti paliaubas. Tačiau šie paleido 15 šūvių į amerikiečių karininką ir jį nužudė. Vėliau Nepriklausomos Lietuvos valdžia leitenantą S. Harris po mirties apdovanojo Vyčio kryžiumi. Leitenanto S. Harris palaikai yra garbingai palaidoti Arlington tautinėse kapinėse, Virginia valstijoje. Prelegentas pabrėžė, kad už Lietuvą kovojo ne vien tik lietuviai. Amerikietis leitenantas S. Harris nebuvo lietuvis, bet žuvo už Lietuvos laisvę. O šiuo metu Lietuvą saugo amerikiečiai kariai, kurie tarnauja NATO daliniuose.

Dr. R. Vitas taip pat papasakojo įdomią istoriją apie Amerikos prezidentą Warren Harding, kuris priėmė lietuvių delegaciją, prašančią pripažinti Lietuvą. Išklausęs lietuvių prašymų ir priėmęs Amerikos lietuvių įteiktas peticijų knygas, Prezidentas suskubo Lietuvą pripažinti.

Dr. R. Vitas taip pat išreiškė pagarbą Šaulių sąjungai. Savo ruožtu LŠSI vadas Julius Butkus dr. R. Vitui, Marquette Parko apylinkės pirmininkei A. Marciulevičienei ir jos pavaduotojai Audrai Zakarauskienei įteikė atminimo ženkliukus. Baltijos kuopos narys Ernestas Lukoševičius pranešė, kad šių metų vasario 28, 29 ir kovo 1 d. ruošiama išvyka į Washingtoną pagerbti leitenanto S. Harris atminimą. Pagerbimą kartu ruošia Lietuvos ambasada JAV, Pentagonas ir Pennsylvania valstijos kariuomenės padaliniai. Išvykoje žada dalyvauti buvęs Lietuvos kariuomenės vadas generolas Jonas Kronkaitis.

Po minėjimo dalyviai gardžiavosi balandėlių pietumis ir saldumynais.

Minėjimo dalyviai parapijos salėje. A. Zakarauskienės nuotraukos

Posėdžio dalyviai. Sėdi (iš k.): R. Račkauskienė, L. von Braun it M. Remienė. Stovi: D. Bielskienė, A. Norvilas, M. Utz, V. Stanevičius ir A. Sakalaitė. DF archyvo nuotr.

Draugo fondo posėdyje aptarti nauji įstatai

Draugo fondo (DF) taryba naujų metų veiklą pradėjo sausio 20 d. susirinkdama į posėdį Pal. J. Matulaičio misijos patalpose.

Posėdyje dalyvavo tarybos pirmininkė Ramunė Račkauskienė, nariai Danguolė Bielskienė, Algis Norvilas, Marija Remienė (buvusi ilgametė DF tarybos pirmininkė), Aušrelė Sakalaitė, Marytė Utz, Leopolas von Braun ir „Draugo" leidėjų tarybos pirmininkas Vytas Stanevičius. Posėdį pradėjus malda buvo pasidžiaugta, kad Lietuva pagerbė „Draugo" laikraštį jo 110 metų gyvavimo proga. Pripažįstant jo svarbą lietuviškos dvasios puoselėjime, „Draugui" praėjusių metų pabaigoje buvo įteiktas „Globalios Lietuvos" apdovanojimas „Už viso gyvenimo nuopelnus".

DF tarybos pirmininkė perskaitė pereito podėdžio protokolą, kuris buvo vienbalsiai priimtas. Toliau iždininkas von Braun skaitė pranešimą, kuriame, kaip įprasta, buvo pateikta išsami fondo finansinė ataskaita. Pasidžiaugta, kad šiuo metu, pakilus akcijoms, fondo sąmata net viršija 700 tūkst. dol. Pereitų metų vajus buvo labai sėkmingas, viso surinkta apie 59 tūkst. dol. Taip pat pranešta, kad „Draugo" leidybai buvo paskirta daugiau nei 71 tūkst. dol. Iš patirties žinant, kaip gyvybiškai svarbūs paramos telkimo vajai, nuspręsta skelbti 2020 m. pavasario vajų.

Posėdžio pabaigoje svarstyti DF Įstatai, siekiant juos pritaikyti dabarties aplinkybėms. Nemažai diskutuota, kaip geriausiai sutvarkyti narių sąrašus, kad būtų sumažintos pašto išlaidos, susijusios su kvietimu į Fondo metinį susirinkimą. Numatyti pakeitimai bus derinami su DF teisiniu patarėju adv. Rimu Domanskiu. Kaip įprasta, posėdyje vyravo darbinga nuotaika. Tikimės našaus pavasario vajaus.

DF inf.

Laura Smidt atliks stažuotę Lietuvoje

Lietuvių Fonde (LF) įsteigtas Lietuvos Respublikos ambasadoriaus JAV fondas ateities lyderiams 2019 metais buvo paskelbęs konkursą 2020 metų stažuotei Lietuvoje laimėti. Konkurso kandidatus stažuotei laimėti iš 2019 metų LF stipendininkų sąrašo LR ambasadai Washingtone pateikė LF. 2020 m. stažuotės Lietuvoje konkursą laimėjo Laura Smidt, Stetson University College of Law teisės doktorantė. Atrinkdama nugalėtoją LR ambasada Washingtone, kuri kuruos stažuotę, atsižvelgė į kandidatų studijų ir mokslinės veiklos pasiekimus bei į lietuvišką visuomeninę veiklą.

Sveikiname Laurą ir linkime jai visokeriopos sėkmės. **LF inf.**

Laura Smidt

REMKIME DRAUGO FONDĄ

Nuo 1992 metų Draugo fondas padeda išlaikyti mūsų lietuvišką, katalikišką „Draugo" laikraštį. Prisiminkite Draugo fondą savo testamente. Keletas stambesnių palikimų užtikrins „Draugo" laikraščio gyvavimą daugelį metų!

www.draugofondas.org

MUTUAL FEDERAL BANK

Namams paskolos, apdraustos sąskaitos

2212 West Cermak Road, Chicago, IL 60608
773-847-7747 * www.mutualfederalbank.com

Member FDIC

Patarnaujam Čikagos ir apylinkių lietuviams daugiau kaip 100 metų.

IŠ ATEITININKŲ GYVENIMO

Redaktorė **Vida Kuprytė** • El. paštas: **draugasateitis@gmail.com**

Ugdyti ne tautiškai, bet tautą

Prof. A. Sverdiolas apie filosofą St. Šalkauskį

Ateitininkų federacijos metų proga Nacionalinėje Martyno Mažvydo bibliotekoje Vilniuje rengiamos viešos paskaitos, kuriose nagrinėjami ateitininkų filosofai. Vasario 6 d. **prof. Arūnas Sverdiolas** aptarė Stasio Šalkauskio lietuviškosios kultūros pašaukimo temą. Paskaitos išvakarėse Bernardinai.lt išspausdino **Mildos Vitkutės** pokalbį su prof. Sverdiolu apie Šalkauskio požiūrį į tautą ir tautiškumą. Dalinamės šio pokalbio ištraukomis.

Prof. A. Sverdiolas. Evgenios Levin nuotr.

Prof. Stasys Šalkauskis buvo vienas iš ateitininkų organizacijos kūrėjų ir puoselėtojų. A. Sverdiolo teigimu, Šalkauskis buvo pirmasis lietuvių filosofas. Savo raštus jis paskyrė tautai ugdyti. Tai neeilinė asmenybė, jam „nebuvo antraeilių ar trečiaeilių klausimų, jis, kaip mėgdavo sakyti, viską svarstydavo „principų šviesoje".

Kas jums labiausiai patinka Stasio Šalkauskio filosofijoje ar asmenyje?

Didžiausią įspūdį daro faktas, kad savo filosofines studijas St. Šalkauskis pradėjo labai paprastai. Iš pradžių domėjosi savarankiškai, skaitė Vladimirą Solovjovą, kitus rusų filosofus, o reguliariai filosofiją pradėjo studijuoti tik Fribūre, būdamas vyresnis. Jis stebėtinai greitai perėjo ilgą kelią ir staiga pakliuvo į pačią filosofijos tirštumą, į Vakarų filosofijos gelmę. St. Šalkauskis susidūrė su neotomizmu, neoscholastika, kvalifikuoti dėstytojai jam atskleidė kaip veikia Aristotelio kategorijos, tad jis iškart nėrė į Vakarų mąstymo metafizinį centrą. St. Šalkauskis greitai įsikirto, nors studijos buvo trumpos. Žinau, ką tai reiškia, nes pats ne tik studijavau, bet ir nemažai dėstau, tad suprantu, kaip žaibiškai žmogus tai pereina, ir paskui iš to gali nieko nelikti. Mačiau St. Šalkauskio paskaitų ir knygų skaitymo užrašėlius – mažyčiai lapeliai, menkučiai turinio prasme. Jei tokios buvo studijos, nesuvokiama, kaip per tokį trumpą laiką jis sugebėjo subręsti.

St. Šalkauskis sugebėjo abstrakčiai mąstyti, o tai Lietuvoje didžiausia retenybė – ir tada, ir dabar. Žmonės ieško konkrečių dalykų, įvaizdžių, pavyzdžių, analogijų, kabinasi į konkretybes ir tik tada sugeba mąstyti, o jis sugebėjo mąstyti bendriausiomis sąvokomis. Man tai vertingiausia, nors ir sukelia sunkumų jį suprasti, nes reikia atitinkamo pasiruošimo.

Stasys Šalkauskis su žmona Julija Paltarokaite-Šalkauskiene svečiuose pas vyskupą Kazimierą Paltaroką.

Panevėžio aps. Gabrielės Petkevičaitės-Bitės viešosios bibliotekos nuotr.

St. Šalkauskis daug rašė tautiškumo klausimais. Kodėl jis pradėjo apie tai mąstyti? Kas tuo metu buvo kitaip, kokius kontekstus reikia suvokti imantis jo tekstų?

Jam rūpėjo apmąstyti tautinio atgimimo patirtį. Pirmąją knygą St. Šalkauskis parašė Lietuvos Respublikos susikūrimo išvakarėse, Pirmojo pasaulinio karo metais. Jis pats dalyvavo tautiniame atgimime, kuris reiškė atsivėrimą universaliai kultūrai. Valstiečių tauta, kuri gyveno savo buities, savo bendruomenės reikalais, atsivėrė pasaulinei kultūrai. Pasirodė lavina rašinių, kad mes atsilikę, provincialūs, kad turime pasivyti. Šiame kontekste jis ir mėgino apmąstyti esamą situaciją ir kėlė klausimą, kas yra tautinė kultūra.

Susidūrimas su kita kultūra pirmiausia reiškia, kad susiduriama su svetima kalba. Norint ką nors išmokti, reikia mokytis svetimos kalbos, nes lietuviškai nėra jokio mokslo, nėra knygų, išskyrus didaktinę literatūrą kaimiečiams. Iškyla įsisavinimo uždavinys. Tad klausimas buvo toks – kaip iš tautos atsiverti universaliai, bendražmogiškai problematikai. Kitaip tariant, kaip būti ne tik lietuviu, bet ir žmogumi. Universalios problematikos klausimas pasidarė pats pagrindinis. Prieš karą St. Šalkauskio universalaus turinio reikalavimo idėja buvo gana plačiai pasklidusi ir susiformavo diferenciacija su tautininkų publicistais, kurie karingai reikalavo originalumo, savumo, lietuviškumo, pasisakydami prieš universalumą.

Skaitydama St. Šalkausko mintis apie tautiškumą, matau, kad kalbėdamas apie universalumą jis omenyje turi krikščionybę.

Taip, sutinku. Jis nori iš partikuliaraus turinio padaryti universalų. Jis kalba apie du istorinius visuomenės raidos etapus – tautos ir nacijos kultūrą. Nacija yra pasiekusi stadiją, kai tautos turinys yra universalus. St. Šalkauskis domisi slenksčiu – kokiu būdu iš tautos virsti nacija, kokiu būdu pradėti gyventi universalia žmogiškumo problematika. O jo duodami universalumo pavyzdžiai yra Biblija, Šekspyras. Universalumas nereiškia, kad egzistuotų tauta be tautiškumo, kuri turėtų tik universalumą, tokių tautų nėra.

St. Šalkauskis juk pabrėžia, kad universalumas, t. y. krikščionybės apreikšta tiesa apie žmogų, Dievą ir apie pasaulį, įsigyvena į konkrečia tautine formą (ją jis vadina tautine lytimi), ir tai jis suderina. Man čia panašu į J. Ratzingerio mintį, kad kriškčioniškasis metafizinis universalumas ir iš to kylantis moralinis turinys apvalo tavo tautą nuo nukrypimų, ją sutaurina.

...

Mums trūksta vaizduotės pamatyti, kaip atrodė lietuvių tautinė kultūra, kai visiškai nebuvo nei knygų, nei vadovėlių, kai dabar jų yra. St. Šalkauskis dabar pasakytų, kad turinys labai dideliu mastu universalėja, kad prasivėrėme pasauliui. Tai nereiškia, kad tautiškumas išnyko, formos reikalas niekur nedingsta. Jis atsistoja į tikrąją vietą, nes į gimtąją kalbą turi išversti tai, kas tau svarbu. A. Nyka-Nilūnas sakė, kad ėmėsi antikos poetų vertimo, nes to reikia lietuvių kalbai. Jam to nereikėjo, jis galėjo skaityti lotyniškai, bet manė, jog gimtąją kalbą reikia tobulinti, kad ji sugebėtų perteikti lotyniškąją Romos poeziją.

St. Šalkauskis daug rašė apie tautinį ugdymą, kuriame jis pabrėžia dorinio ugdymo svarbą. Ką tai jam reiškė?

Ugdymą jis suprato labai plačiai, sakyčiau, filosofine prasme. Lietuviškai ugdymas – tai mažo užauginimas iki didelio, o vokiškas žodis bildung reiškia formos suteikimą. Tai daug energingesnė ir intensyvesnė metaforika, kuria ir rėmėsi St. Šalkauskis. Jam svarbiausias dalykas – ne tautinis ugdymas, bet tautos ugdymas. Jis manė, kad tai yra jo kaip filosofo ir pačios filosofijos uždavinys: kurti ideologiją, rišlią idėjų sistemą, kuri pasiektų tautą – tai pasidarytų žmonių mąstymo komponentu. St. Šalkauskis ideologijos nesuprato kaip mes postmarksistiškai – kaip iškreiptą sąmonę. Ideologija jam yra viena filosofijos pusė, o pedagogika kita – tai socialinė sklaida, idėjos išpopuliarinimas tarp žmonių. St. Šalkauskis, rašydamas filosofinius veikalus, visada turėjo omenyje, kad tai yra tautos ideologija ir pedagogika. Ne kažkokios tautinės savivokos, bet universalių idėjų paskleidimas tautoje.

Kodėl verta skaityti St. Šalkauskį šiandien? Gal geriau skaityti vėlesnius autorius, nes jis buvo pradininkas, o vėlesni autoriai galbūt mintis išgrynino?

„Sietyno" žurnalas semiotiko Algirdo Juliaus Greimo paprašė atsakyti į klausimus apie Lietuvos perspektyvas, kurie 1939 m. buvo užduoti ir St. Šalkauskiui. A. Greimas nusistebėjęs žurnalui atsakė – mes remiamės skirtingomis prielaidomis, bet mūsų išvados visiškai sutampa, nesuprantu, kaip tai gali būti, nes praėjo 50 metų. Galbūt čia yra tas šansas. Nežinau, ar St. Šalkauskis turi visiems rūpėti, bet, jei kam nors rūpi, į jį įsiskaičius įmanoma rasti principus, kurie, kaip A. Greimas pats stebėdamasis turėjo pripažinti, nepasikeitė. Pavyzdžiui, St. Šalkaukio mintis apie tautinę formą ir universalų turinį, nemanau, kad būtų pasikeitę. Nemanau, kad nors mažumėlę pasikeitė ir šiandieniniai tautininkų publicistai. Dabartiniai mūsų nacionalistai – tokie patys. Ta prasme St. Šalkauskis dalyvauja dabartinėje diskusijoje, tik jo balsas negirdimas, nes dalyvauja per savo tekstus.

Ar tai nėra mūsų paviršutiniškumo ženklas, kad neskaitome jo tekstų? Kad šiandien St. Šalkauskis mums būtų aktualus, turime jį skaityti. O jei Šalkauskio mintys būtų žinomos, ir dabar sukeltų kai kurių didžiulį pasipiktinimą, o kitų – pritarimą. Visos knygos yra tokios – jos užverstos ir tyli, jas reikia atsiversti ir prakalbinti. Tada gal ir paaiškės, kad St. Šalkauskio mums reikia, nes jo pasakyti dalykai nepasikeitė.

Bernardinai.lt

Vasario 16-osios amžininkas, kuris visada šalia

Vienos nuotraukos ypatinga istorija

RAIMUNDAS MARIUS LAPAS

Kiek skeptiškai nusiteikęs dėl parodų rengimo virtualioje erdvėje ir nieko per daug nesitikėdamas, praėjusiais metais vis tik užklydau į tinklalapį www.lituanica2018.lt (jis, beje, tebeveikia). Ką ten radau, buvo pirmoji „globalinė" lietuviškosios filatelijos paroda. Nustebau suvokęs, kad visus dalyvius aš asmeniškai pažįstu.

Mano, kaip Vilniaus miesto ir krašto pašto tyrinėtojo, dėmesį labiausiai patraukė Vytauto Lisausko penkių rėmų (80 parodinių lapų) eksponatas „Vilnius from the beginning of WWI until the end of WWII." Įdomu, kad tai vienintelis eksponatas šios parodos rėmuose, išstatytas „Open Philately" kategorijoje. Ši kategorija suteikia kolekcininkui teisę rodyti net 25 proc. ne filatelinių objektų – istorinių nuotraukų bei dokumentų.

Tokie reti istoriniai perlai ir mirgėjo mano bičiulio Lisausko rinkinyje. Mūsuose „Open Philately" yra naujas reiškinys. Iš pradžių nesupratau koncepcijos – mirga, marga, ir, atrodo, visko per daug, lyg kokioj lietuviškoj mišrainėj. Bet įsigilinęs supratau, kiek daug meilės ir pagarbos šis kolekcininkas (beje, pirmąsyk dalyvaujantis filatelijos parodoje) įdėjo, kurdamas savo eksponatą.

Bebaigdamas nagrinėti pirmąjį rėmą, sustingau pamatęs vieną nuotrauką ir jos reversą, nukopijuotą „photoshop" būdu. Nuotrauką lydėjo užrašas: „1918 metų vasario 16, Lietuvai reikšmingiausią dieną, iš Vilniaus atvirukas. Jaudinanti vaikų nuotrauka, siunčiama į karių belaisvių stovyklą. Belaisvių stovyklą pasiekė vasario 20 dieną, cenzūruotas."

Iškart supratau – šis objektas turi atsidurti mano rinkinyje. Po atkaklios mainų „kovos" nuotrauka atskrido į „Vėjų miestą".

Prisipažinsiu, kad užbūrė mane ne vaikų (jų nuotraukoje net aštuoni) atvaizdas ir net ne atviruko (nuotrauka siųsta kaip atvirukas) turinys bei pašto antspaudai, o siuntėjo pavardė: „J. Surwillo. Onikschty. Kr. Uziany Kowner g." (J. Survila. Anykščiai. Utenos apkr. Kauno gubernija).

Šį ypatingą atviruką siuntė žinomas anykštėnas!

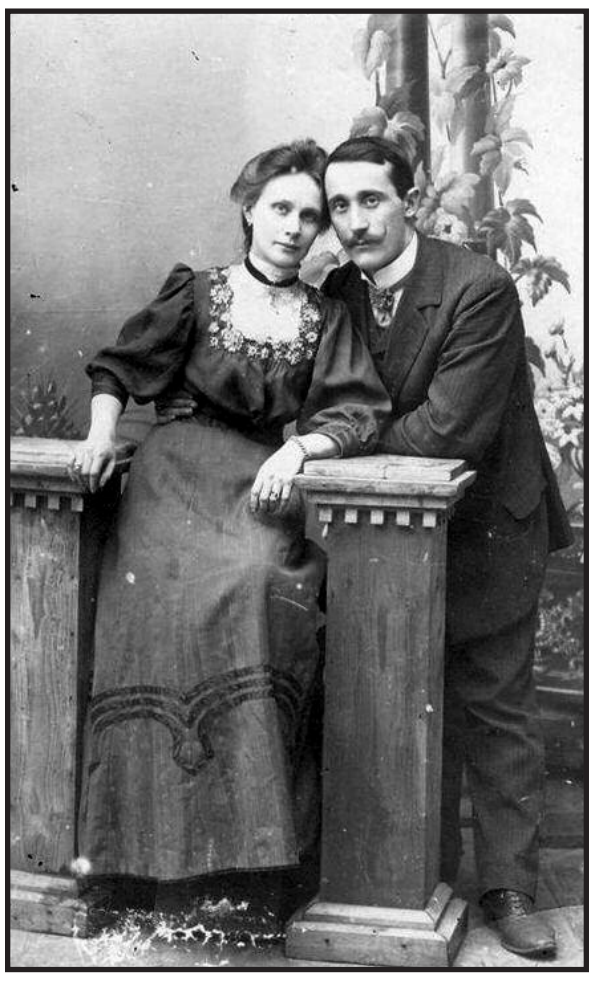

Kazimieros ir Juozo Survilų portretinė nuotrauka

Kas gi jis, tas Surwillo iš Anykščių?

Juozas Survila gimė 1880 m. gegužės 24 d. Vandžiogaloje, Kauno raj. 1895 m. Juozas baigė Ukmergės apskrities mokyklą. Vėliau mokėsi Rokiškio muzikos mokykloje, lankė Juozo Naujalio vargonininkų kursus Kaune. Apie 1903 m. tobulinosi groti vargonais Vandžiogaloje pas Adomą Vonžodą. Po metų, 1904-aisiais, ten pat Vandžiogaloje Juozas susituokė su bajoraite Kazimiera Vonžodaite – savo mokytojo dukra. XX a. pradžioje su žmona apsigyvenęs Anykščiuose, Survila vargonavo Andrioniškio, Anykščių bažnyčiose. Čia subūrė nemažą chorą, dalyvavusį įvairiuose renginiuose.

1912 m. Anykščiuose, Jurzdiko priemiestyje (buvusioje Kauno gatvėje, dabar – Vilniaus) Survila pastatė namą ir jame įrengė apie 200 vietų salę, kur vyko lietuviški vakarai. Šios salės atsiradimas itin pagyvino kultūrinę veiklą XX a. pradžios Anykščiuose. Salėje buvo suvaidinti populiarūs to meto scenos kūriniai: Antano Vilkutaičio-Keturakio „Amerika pirty", Sofijos Kymantaitės-Čiurlionienės „Pinigėliai", Juozo Tumo-Vaižganto „Žemės ar moters" ir kiti. 1920–1921 m. J. Survila buvo ir Anykščių vidurinės mokyklos muzikos bei dainavimo mokytojas.

Apie 1904–1927 m. Juozas Survila Anykščiuose turėjo pirmuosius šiame mieste fotografijos paviljonus, kurie buvo įrengti ir veikė jo namuose Jurzdike ir Juozapo Pavilionio namuose Antano Baranausko aikštėje. Jis fotografavo ne tik paviljone, bet ir prie bažnyčios, gatvėje, ypač mėgo daryti portretus, sukūrė didžiulį ciklą atlaidų dalyvių portretų: elgetų, girtuoklių, davatkų. Jis kaupė ir kraštotyros fondą, įamžindamas vedybų, krikštynų ir laidotuvių apeigas, šeimyninius susibūrimus, draugijų sambūrius.

Visas savo nuotraukas J. Survila priekyje arba ant nugarelės žymėdavo savo emblema. Fotografijų nugarinėje pusėje viršuje – trijų medalių abi pusės, centre – mantija su karūna ir skydelis su monograma „J.C.", žemiau buvo įrašas senąja rusų kalba „*Фотография Я. Сурвилло Оникшты, специальность увеличения портретов. Негативы сохраняютю*". Po nuotrauka priekyje būdavo užrašas lenkų kalba „J. Survillo. Onykszty". Survilos nuotraukos buvo naudojamos ir kaip pašto atvirukai.

1925 m. Juozas Survila vargonavo Skiemonyse ir prie varpinės taip pat buvo įrengęs fotoateljė. Iki 1927 m. kurį laiką dirbo vargonininku Andrioniškyje. Vėliau jis kraustėsi iš vienos vietos į kitą. Gyveno Utenos rajone, Vidiškiuose (Ukmergės rajone), Drąseikiuose (Kauno rajone). Senatvę praleido Kaune. Jaunystėje rašė eilėraščius rusų ir lenkų kalbomis. Mirė 1964 m. Kaune. Palaidotas Anykščių kapinėse.

Mažas atvirukas – didelė istorija

Kiek prisimenu, Pirmojo pasaulinio karo metu civilinis paštas Anykščiuose neveikė. Gal atvirukas kurjeriniu būdu atsidūrė būsimoje Lietuvos sostinėje? Ant jo puikuojasi tuometinio vokiečių Ob.Ost'o valdomo civilinio pašto WILNA antspaudas su magiška mums data – 16.2.18 7–8 V, (t. y. išsiųstas 1918 m. vasario 16 d. rytą). Adresatas – Bronisław Teodor Kocyan – buvo lenkų belaisvis Soltau stovykloje Hannover provincijoje. Atviruko tekstas – buitinio pobūdžio. Rašoma, kad šeimoje viskas tvarkoje, dėkojama už nuotrauką, atsakoma tuo pačiu – t. y., savo vaikų nuotrauka. Rašyta Juozapo Survilos žmonos Kazimieros (kaip pavyko išsiaiškinti, šeimos korespondenciją vesdavo dažniausiai ji). O Bronisław, Pirmojo pasaulinio karo dalyvis, buvo Kazimieros Survilienės sesers vyras – jos svainis. Jo vaikaičiai po tremties Sibire išvyko į Lenkiją ir ten dabar gyvena.

Įdomu pastebėti, kad šis ypatingas atvirukas praėjo cenzūrą – apie tai byloja violetinis stovyklos cenzoriaus antspaudas. Tos pačios violetinės spalvos antspaudukas su data 20.2.18 rodo gavimo stovykloje datą.

Ir subėgo vaikai pozuoti nuotraukai…

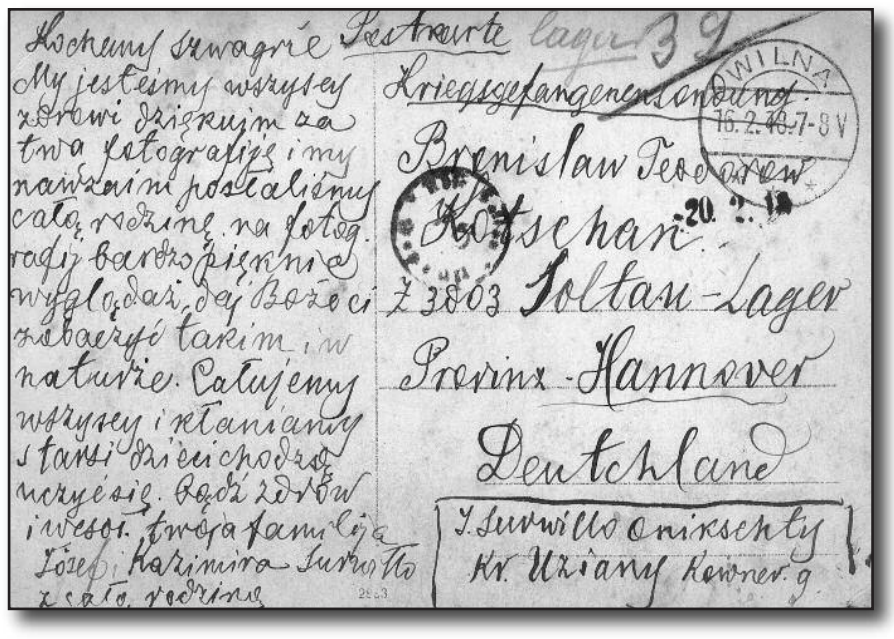

Atvirukas – Nepriklausomybės bendraamžis

Sunumeruoti vaikai

Parūpo identifikuoti vaikus nuotraukoje, juolab kad keturi iš jų „numeruoti". Vaikų vardų atviruko tekste nebuvo. Pamaniau – virtualioji erdvė viską žino. Štai kokius duomenis „išmetė" „Google".

Eleonora Vaclova Survilaitė-Ibianskienė (1904–1972), Henrikas Survila (1907–?), Edmundas Survila, Česlovas Survila (1912–1912) mirė kūdikystėje, Irena Jadvyga Survilaitė (1913–1913), Liudas Survila (1916–1998) – muzikantas fleitininkas, dirigentas.

Bet norėjosi apie šią šeimą sužinoti daugiau.

Nukelta į 14 psl.

LIETUVA IR PASAULIS

Parengė Vitalius Zaikauskas

Maskva kaltina Nausėdą antirusiška linija

Vilnius (LRT.lt) – Rusijos ambasadorius Vilniuje Aleksandras Udalcovas apkaltino prezidentą Gitaną Nausėdą, kad jam tapus prezidentu antirusiškas požiūris šalyje dar labiau sustiprėjo. Lietuvos prezidentūra teigia, jog nuo pernai liepos dirbantis šalies vadovas laikosi nuoseklaus požiūrio į Maskvą, o politologė Dovilė Jakniūnaitė sako, jog prezidentei Daliai Grybauskaitei pabaigus kadenciją Rusija galėjo tikėtis retorikos pokyčių.

Ambasadorius pareiškė, kad G. Nausėdai pradėjus kadenciją Rusija tikėjosi pažangos dvišaliuose santykiuose.

„Deja, pernai mūsų dvišaliuose santykiuose su Lietuva nebuvo teigiamos pažangos, nors tam tikrame etape, turiu pripažinti, buvo vilčių, kai įvyko Lietuvos prezidento rinkimai.

Bet, deja, laikas parodė, kad naujoji šios šalies vadovybė žengia pirmtakės Dalios Grybauskaitės pramintu keliu. Antirusiška linija nesusilpnėjo, o tam tikra prasme netgi sustiprėjo, ir mes dėl to apgailestaujame", – sakė A. Udalcovas.

Pasak jo, iki šiol jokie tarpvalstybiniai komunikacijos formatai neveikia, kaip tarpvyriausybinė komisija ir kiti sąveikos mechanizmai, dvišalių santykių teisinė bazė nėra plėtojama. „Mes galime daug kalbėti šia tema, tačiau kol kas nefiksuojame jokių teigiamų pokyčių. Nors mes turime tokį norą ir mes lauksime, kol mūsų partneriai bus pasirengę judėti į priekį."

Lietuva yra viena aršiausių Rusijos kritikių tarptautinėje bendruomenėje, o dėl karinės grėsmės ypač nerimauja nuo 2014 metų, kai Maskva aneksavo Ukrainos Krymo pusiasalį.

Šalies žvalgyba praėjusią savaitę paskelbtame grėsmių vertinime teigia, kad Lietuvai didžiausią grėsmę kelia Rusijos užsienio ir saugumo politika.

Prezidentūra teigia, kad G. Nausėda laikosi nuoseklios pozicijos santykių su Rusija atžvilgiu.

A. Udalcovas tikisi santykių su Rusija atšilimo. 15 min.lt nuotr.

„Lietuva pasisako už sankcijų Rusijai taikymą, kol nebus pašalintos priežastys, dėl kurių jos ir buvo įvestos ir kol Rusija iš esmės nepakeis savo elgesio. Lietuvos įsitikinimu, Europoje nėra vietos neteisėtam karinės jėgos panaudojimui ir šiurkštiems kaimyninių šalių suvereniteto pažeidimams.

Rusija nesilaiko taisyklėmis grindžiamos tarptautinės tvarkos, demokratinių principų, pagarbos žmogaus teisėms ir taikaus sugyvenimo principams, taip pat iki šiol nesiėmė veiksmų, kad būtų įgyvendinti Minsko susitarimai", – komentavo Prezidento komunikacijos grupė.

Anot Prezidentūros, svarbu nepamiršti ir Rusijos pastangų perrašyti istoriją, be to, Rusija yra įvardinta kaip viena pagrindinių grėsmių Baltijos šalių saugumui, stebimas aktyvėjantis Rusijos karinės galios demonstravimas prie Baltijos šalių sienų, aktyvėjančios kibernetinės, hibridinės, informacinės atakos prieš Lietuvą ir kaimynines šalis.

„Rusiją kaip grėsmę įvardija ir NATO. Pastaruoju metu visuomenė tampa vis sąmoningesnė ir atsparesnė nedraugiškoms, prieš Lietuvą nukreiptoms veikloms, aktyviau kalba apie grėsmes Lietuvai, įsitraukia į kovą su grėsmėmis ir jų atpažinimą", – teigia G. Nausėdos atstovai.

Paskirtos Vyriausybės kultūros ir meno premijos

Vilnius (Vyriausybės inf.) – Vyriausybės posėdyje dvylikai kūrėjų už nuopelnus Lietuvos kultūrai ir menui paskirtos Vyriausybės kultūros ir meno premijos.

Premijos skirtos meno istorikei, parodų kuratorei Rasai Antanavičiūtei, grafikui, kaligrafui Albertui Gurskui, dailininkei Severijai Inčirauskaitei-Kriaunevičienei, baleto artistui Vytautui Kudžmai, aktorei, režisierei Birutei Marcinkevičiūtei (Mar), rašytojui Jaroslavui Melnikui, kino operatoriui Algimantui Mikutėnui, choreografei, šiuolaikinio šokio atlikėjai Airai Naginevičiūtei-Adomaitienei, tapytojai Audronei Petrašiūnaitei, altininkui Petrui Radzevičiui, kompozitorei Žibuoklei Rosaschi (Martinaitytei) ir menininkei Laisvydei Šalčiūtei.

Kasmet skiriama ne daugiau kaip 12 Vyriausybės kultūros ir meno premijų. Premijos skiriamos Lietuvos, taip pat pasaulio lietuvių kultūros ir meno kūrėjams ir veikėjams už svarų indėlį į kultūrą ir meną bei ypatingus šios srities nuopelnus.

Įteiktos nacionalinės premijos

Vilnius (Prezidentūros inf.) – Prezidentūroje devyniems kūrėjams buvo įteiktos Nacionalinės kultūros ir meno premijos.

Svarbiausią kultūros srities įvertinimą gaus kino režisierius Algimantas Puipa, premiją pelnęs už kino vaizdų poetinę realybę, rašytojas Saulius Šaltenis – už daugialypę literatūrinę kūrybą ir išskirtinį stilių, kompozitorė Zita Bružaitė – už muzikos universalumą ir emocinį atvirumą, operos solistė Asmik Grigorian – už vokalinį meistriškumą ir įspūdingą artistinę įtaigą, aktorė Viktorija Kuodytė – už asmenybės žymę šiuolaikiniame teatre.

Premija taip pat skirta Lietuvos paviljoną Venecijos bienalei kūrusioms ir „Auksiniu liūtu" ten įvertintoms menininkėms Rugilei Barzdžiukaitei, Vaivai Grainytei ir Linai Lapelytei.

Nacionalinėmis kultūros ir meno premijomis įvertinami reikšmingiausi kultūros ir meno kūriniai, Lietuvos ir pasaulio lietuvių bendruomenės kūrėjų sukurti per pastaruosius septynerius metus, taip pat kūriniai, sukurti per visą gyvenimą.

Nušalinta ambasadorė: JAV diplomatija yra amorali

Washingtonas (BNS) – Nušalinta JAV ambasadorė, kuri buvo svarbi veikėja per prezidento Donald Trump apkaltos teismą, kritikavo „amoralią" Amerikos užsienio politiką ir sakė, kad ji yra paremta grasinimais.

M. Yovanovitch teigia, kad JAV užsienio politika yra amorali. Vice nuotr.

Marie Yovanovitch, kurią D. Trump pernai gegužę netikėtai atšaukė iš ambasadoriaus Ukrainoje posto kalbėjo: „Šiuo metu Valstybės departamentas yra patekęs į bėdą, – sakė ji. – Aukšto rango lyderiams trūksta politikos vizijos, moralinio skaidrumo ir vadovavimo įgūdžių."

„Kalbant tiesiai šviesiai, amorali, spėlioti dėl to, kas bus toliau, verčianti užsienio politika – kai pasitikėjimas pakeičiamas grasinimais, baime ir sumaištimi – negali veikti ilgą laiką", – pažymėjo M. Yovanovitch.

D. Trump peikė M. Yovanovitch per jo apkaltos centriniu elementu tapusį telefoninį pokalbį su Ukrainos prezidentu Volodymyru Zelenskiu.

JAV Atstovų Rūmai įvykdė jam apkaltą už spaudimą Ukrainai paskelbti tyrimus dėl D. Trump politinio oponento Joe Biden.

Spalio mėnesį M. Yovanovitch Kongresui liudijo, kad buvo atšaukta dėl „nepagrįstų ir neteisingų tvirtinimų", kuriuos reiškė „žmonės, aiškiai turintys abejotinų motyvų".

M. Yovanovitch sakė, kad prieš ją buvo surengta šmeižto kampanija, kurią iš dalies organizavo D. Trump asmeninis advokatas Rudy Giuliani.

M. Yovanovitch kritikavo Valstybės departamento vadovybę, tuo pačiu – valstybės sekretorių Mike Pompeo, nepasipriešinusią jėgoms, kurios, „matyt, užgrobė mūsų politiką dėl Ukrainos", ir neparėmusią jos per „pavojingai neteisingus" puolimus.

Respublikonų dominuojamas JAV Senatas šį mėnesį išteisino D. Trump, kuris per apkaltos teismą buvo kaltinamas piktnaudžiavimu įgaliojimais ir trukdymu Kongresui.

Estijos užsienio žvalgybai keliamos grėsmės

Talinas (ELTA) – Atakos prieš Estiją tikimybė išlieka maža, bet Rusija vis dar laikoma didžiausia grėsme Estijos saugumui, be to, būtina daugiau dėmesio skirti Kinijai, nurodoma Estijos užsienio žvalgybos tarnybos metinėje ataskaitoje.

„Mes susiduriame su ypač didele kaimynės Rusijos grėsme, kurios vadovai agresyviai ir aktyviai priešinasi demokratinei pasaulio tvarkai", – ataskaitos įžangoje rašė Estijos užsienio žvalgybos tarnybos generalinis direktorius Mikko Marrano.

„Didžiausia grėsmė Estijos saugumui 2020 metais yra Rusija. Grėsmė nepasikeitė, nes Rusija nepasikeitė", – sakė M. Marrano.

Pasak generalinio direktoriaus, Rusijos prezidento Vladimiro Putino režimas vis dar yra valdžioje ir tęsia kovą su demokratine pasaulio tvarka.

Tarnyba nurodo, kad Rusijos karinio puolimo tikimybė lieka maža, tačiau bet kokia konfrontacija tarp Rusijos ir Vakarų galėtų greitai pavirsti „grėsminga situacija" Estijai, Latvijai ir Lietuvai.

79 puslapių apimties ataskaitoje teigiama, kad Maskvos veiksmai destabilizuoja Baltijos jūros regioną.

Tarnybos teigimu, be Rusijos, kita galima grėsme Baltijos šalių saugumui laikoma Kinija. „Kinijos užsienio reikalų politika tampa vis aktyvesnė, ir jos vadovai siekia nustatyti pasaulio tvarką, kuri tarnautų jos interesams", – rašoma ataskaitoje.

Izraelis nutraukia bendradarbiavimą su JT ŽT biuru

Jeruzalė (ELTA) – JT Žmogaus teisių biurui paskelbus 112 įmonių, veikiančių žydų gyvenvietėse Vakarų Krante, sąrašą, Izraelis dar labiau apribojo bendradarbiavimą su Jungtinėmis Tautomis (JT).

Užsienio reikalų ministras Israel Katz paskelbė, kad šalis stabdo bendradarbiavimą su JT vyriausiąja žmogaus teisių komisare Michelle Bachelet.

Izraelis jau 2012 metais pranešė, kad nutraukia bendradarbiavimą su JT žmogaus teisių taryba, o vėliau pasitraukė ir iš JT kultūros organizacijos UNESCO. Izraelis kaltina JT ir jų organizacijas antiizraelietiška pozicija.

JT Žmogaus teisių biuras Ženevoje įvardijo 112 įmonių, susijusių su verslo veikla žydų gyvenvietėse Izraelio okupuotose teritorijose.

Izraelis paskelbtą sąrašą pavadino nepatikimu ir vienašališku.

Gyvenvietės JT rezoliucijoje vadinamos nusižengimu tarptautinei teisei ir dideliu kliuviniu taikai Artimuosiuose Rytuose.

Venecija tikisi apsaugoti Šv. Morkaus aikštę

Venecija (ELTA) – Venecija svarsto ambicingą projektą, kad nuo naujų potvynių apsaugotų šv. Morkaus aikštę. Venecija diskutuoja planą dėl inovatyvios siurblių sistemos ir mobilių barjerų, kurie apsaugotų Šv. Morkaus aikštę nuo vandens.

Po pragaištingo potvynio 2019 m. lapkritį Venecijos valdžia planuoja ir priemones Šv. Morkaus bazilikai apsaugoti. Stiklo plokščių juosta turėtų apsaugoti nuo vandens vertingas mozaikas ir kriptą. 1,2 metro aukščio plokščių įrengimas prie bazilikos kainuos 3,5 mln. eurų, jis turėtų būti baigtas iki ateinančio rudens.

Kai lapkritį kilęs potvynis užliejo Šv. Morkaus baziliką ir sūrus vanduo pasiekė kriptą bei presbiteriją, buvo apgadintos kai kurios grindų mozaikos. Nukentėjo ir bazilikos marmurinės kolonos.

SPORTAS

Parengė Dainius Ruževičius

I. Brazdeikio prašymui – Lietuvos dėmesys

NBA lygos lietuvių kilmės krepšininko Igno Brazdeikio prašymas gauti Lietuvos pilietybę gali būti nagrinėjamas dar vasario mėnesį Pilietybės reikalų komisijos posėdyje, teigia Prezidentūra. Tačiau iki to laiko krepšininkas turi patikslinti pateiktus dokumentus.

Dalis pateiktų dokumentų neatitinka oficialių reikalavimų, todėl Prezidentūra paprašė juos patikslinti. Jei iki posėdžio krepšininkas spės tą padaryti, jo prašymas bus nagrinėjamas.

Lietuvos krepšinio federacija sausio pabaigoje pranešė, kad lietuvių kilmės krepšininkas I. Brazdeikis Prezidentūrai oficialiai įteikė visus reikalingus dokumentus ir sieks gauti Lietuvos pilietybę, kurią išimties tvarka jam gali suteikti Prezidentas G. Nausėda.

21 metų lietuvių kilmės kanadiečių krepšininkas gimė Kaune, tačiau vėliau su tėvais emigravo į Jungtines Amerikos Valstijas. Iš ten persikėlė į Kanadą, kurios pilietybę jis šiuo metu ir turi.

I. Brazdeikis NBA atstovauja New York ,,Knicks" komandai, bet daugiau rungtyniauja NBA G lygoje, kur yra vienas iš Westchester ,,Knicks" komandos lyderių.

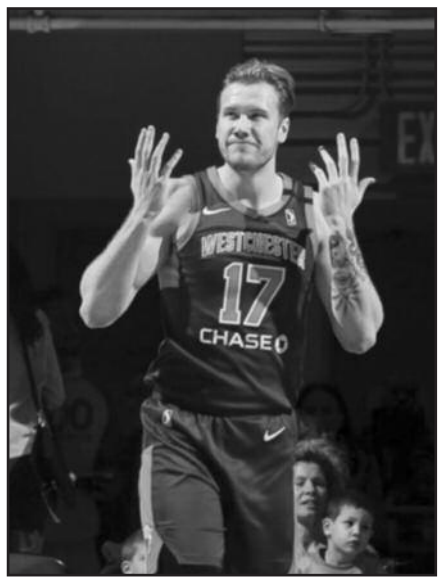

Jau šį mėnesį I. Brazdeikiui gali būti suteikta Lietuvos pilietybė ir tokiu būdu krepšininkui atsivertų galimybė sustiprinti Lietuvos krepšinio rinktinę.

Prezidentas, vadovaudamasis Pilietybės įstatymu, gali išimties tvarka suteikti Lietuvos pilietybę ypatingų nuopelnų šaliai turintiems kitų valstybių piliečiams ar asmenims be pilietybės, kurie integravosi į Lietuvos visuomenę.

Westchester ,,Knicks" ir I. Brazdeikis (16 pergalių ir 18 pralaimėjimų) savo aikštėje 120:124 nusileido „Canton Charge" (21/12) komandai po trijų pratęsimų. I. Brazdeikis per 45 minutes pelnė 32 taškus. Lietuvis rungtynes pradėjo starto penkete, pataikė 6 dvitaškius iš 12, 3 tritaškius iš 7, visas 9 baudas, atkovojo 7 ir perėmė 3 kamuolius, atliko 7 rezultatyvius perdavimus, blokavo 2 metimus, 4 kartus prasižengė ir 6 sykius suklydo.

R. Kaukėnui – JAV universiteto įvertinimas

Buvęs Lietuvos rinktinės gynėjas Rimantas Kaukėnas sulaukė ypatingo įvertinimo JAV. Karjerą jau baigęs gynėjas vasario 10 d. buvo įtrauktas į Seton Hall universiteto, NJ Šlovės muziejų (,,Hall of Fame").

42-ejų vilnietis mokėsi šiame universitete 1996–2000 metais. Čia jis atstovavo vietos „Pirates" komandai. „Didžiulė garbė būti išrinktam į Seton Hall Šlovės muziejų. Panašu, kad vejuosi taip pat įvertintą savo žmoną Tanją Kostič", – *Instagram* džiaugėsi lietuvis.

Krepšininkas už šį įvertinimą padėkojo su juo kartu žaidusiems komandos draugams, taip pat tikino, jog tai yra milžiniška motyvacija siekti naujų tikslų. R. Kaukėnas tapo antruoju tokio įvertinimo sulaukusiu lietuviu. 2008-aisiais į šį garbingą sąrašą įtrauktas ir Artūras Karnišovas.

NCAA pirmenybėse R. Kaukėnas rinko po 10,9 taško.

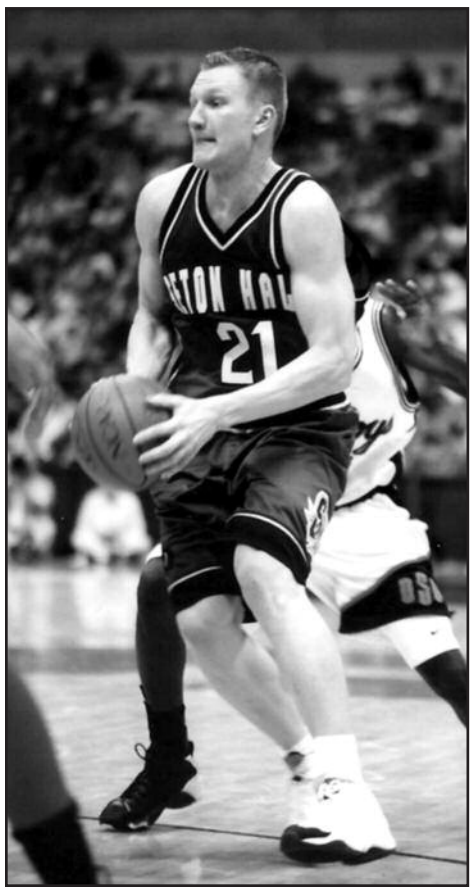

R. Kaukėnas – Seton Hall universiteto Šlovės muziejaus narys!

Lietuvos moterų imtynių istorijoje – naujas puslapis

Romoje (Italija) vykusiame Europos imtynių čempionate naują puslapį Lietuvos imtynių sporto istorijoje atvertė netrukus 25-ąjį gimtadienį minėsianti imtynininkė Danutė Domikaitytė. Moterų svorio kategorijos iki 68 kg mažajame finale lietuvė net 9:0 sutriuškino tituluotą vokietę Anną Carmen Schell ir laimėjo bronzą. Per nepriklausomos Lietuvos istoriją to dar nebuvo padariusi nė viena imtynininkė!

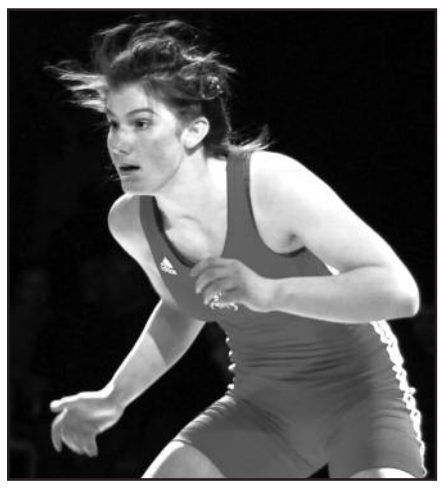

D. Domikaitytė

Pirmajame kėlinyje lietuvė kontroliavo kovos eigą, o vokietė buvo įspėta dėl pasyvumo. A. C. Schell turėjo 30 sek. imtis sėkmingų veiksmų, bet D. Domikaitytė tą laiką puikiai gynėsi ir už tai gavo tašką. Per pertraukėlę gydytojui dar teko padėti kėlinio metu nedidelę traumą patyrusiai vokietei, stabdyti kraujavimą. Antrajame kėlinyje kova buvo panaši, tačiau teisėjas dėl pasyvumo įspėjo lietuvę. D. Domikaitytei irgi buvo skirtos 30 sek. suaktyvėti ir per tą laiką lietuvė ėmėsi sėkmingų veiksmų – apvertė varžovę, už tai gaudama 4 taškus. Nuo tada D. Domikaitytė jau ėmė dominuoti ir triuškinančia pergale laimėjo svarbiausią savo karjeros kovą.

Abi sportininkės po kovos netramdė emocijų, tik A. C. Schell verkė dėl nesėkmės, o D. Domikaitytė trenerio glėbyje liejo džiaugsmo ašaras.

26-erių A. C. Schell yra 2019 m. pasaulio čempionato bronzos medalininkė ir 2019 m. Europos vicečempionė. Vokietė jau yra iškovojusi vietą 2020 m. Tokijo olimpiadoje.

Lietuvai medalį šiame čempionate iškovojo ir dar vienas Lietuvos sportininkas Kristupas Šleiva. Jis pelnė bronzą graikų-romėnų imtynių svorio kategorijoje iki 67 kg. Tai buvo pirmas lietuvių medalis Europos imtynių čempionate po 8 metų pertraukos.

Laimėjusi svarbiausią karjeros kovą D. Domikaitytė iškovojo Europos imtynių čempionato bronzinį apdovanojimą. Per nepriklausomos Lietuvos istoriją to dar nebuvo padariusi nė viena imtynininkė!

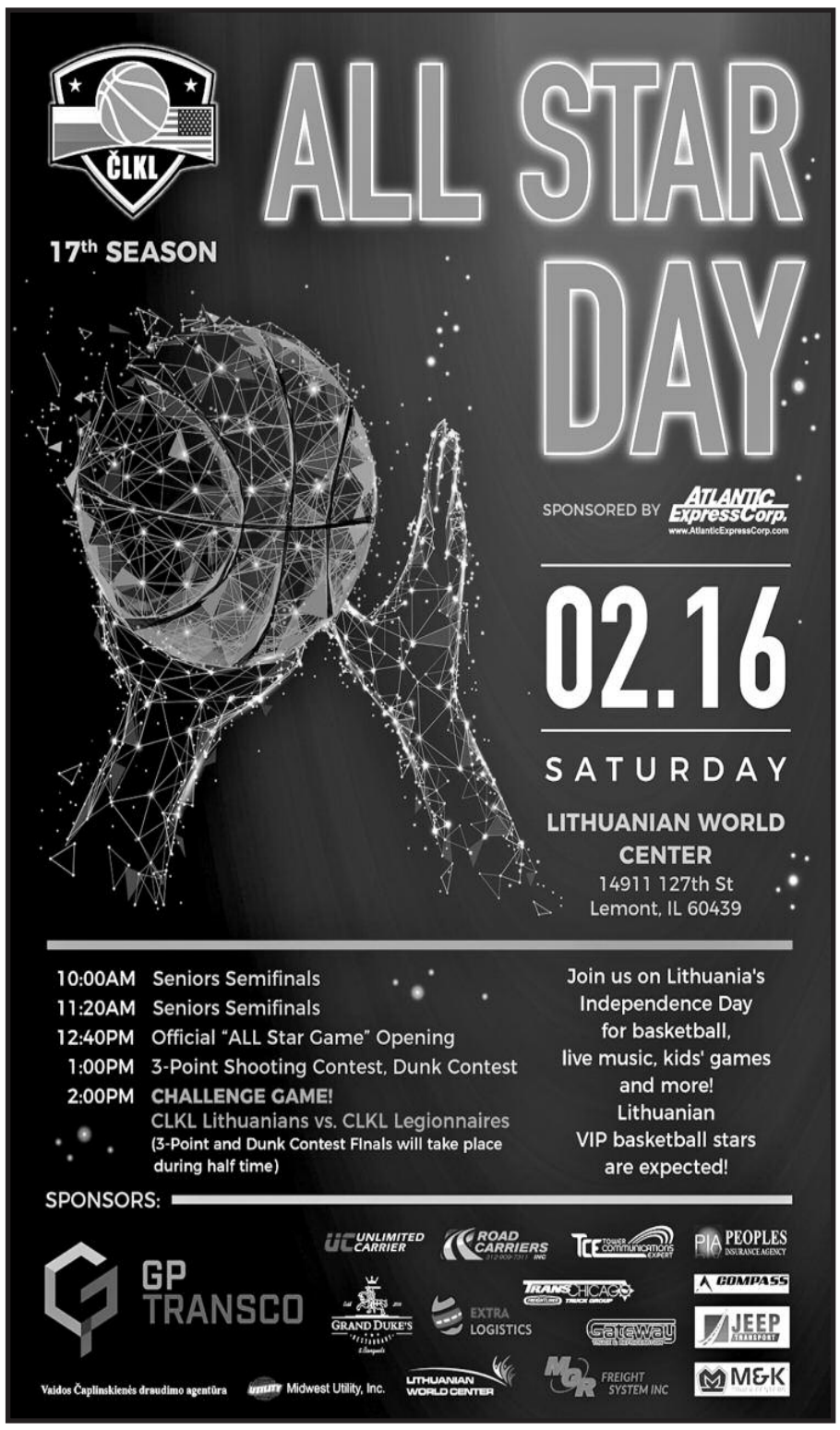

GYVENIMAS ANT RATŲ

Keliuose – gyvenimo pamokos

Loreta ir Sigitas – jau daug metų kartu gyvenime ir kelyje.

Žvelgiant pro kabinos langą, keičiasi peizažas, bet nesikeičia kelio juosta. Mindaugo Ačo nuotr.

LORETA MEDONIENĖ

„Viskas, ką tu turi, buvo atvežta ‘troku’" – garsioji frazė, ištarta Al Pacino herojaus, profsąjungos veikėjo Jimmy Hoffa lūpomis naujausiame Martin Scorcese filme „Irishman", galbūt daug kam pasirodys kupina patoso, bet joje yra daug tiesos. Apie septyniasdešimt-aštuoniasdešimt procentų tiesos. Tiek statistiškai prekių Amerikoje pervežama sunkvežimiais. Beje, vertimas skamba ne taip gerai kaip originali versija – „If you got it, truck brought it." „Tą dieną, kai sustos ‘trokai’, sustos visa Amerika", – toliau rėžia garsusis profsąjungos lyderis filme.

Pabandykime trumpam įsivaizduoti, kas atsitiktų, jei vieną dieną sustreikuotų visos pervežimo kompanijos. Degalinėse nebeliktų degalų, ligoninėse pasibaigtų deguonis ir medikamentai, bankuose pinigai, parduotuvėse – maistas. Pasibaigtų ir geriamas vanduo, nes būtent „trokai" maždaug kas savaitę ar dvi pristato chemikalų į kiekvieno miestelio vandens tiekimo įmones. Nebeskraidytų lėktuvai, sustotų šiukšlių išvežimas, prasidėtų visuotinė panika ir krizė bei visi su ja susiję padariniai. Prieš porą metų penkias dienas trukęs vairuotojų streikas Brazilijoje realiai įrodė visuomenės priklausomybę nuo pervežėjų bei suirutės padarinių kainą šalies ekonomikai bei gerovei. Nuostoliai siekė maždaug trisdešimt milijardų brazilijos realų. Nesunku nuspėti, kaip tokio pobūdžio įvykis paveiktų Amerikos ekonomiką.

Matome daiktus ne tokius, kokie jie yra, bet taip, kokie esame mes

O dabar grįžkime į realybę ir nusispjaukime per petį, kad taip neatsitiktų. Galbūt netgi stabtelkime minutėlei ir pabandykime paanalizuoti savo požiūrį į „trokizmą". O požiūrį mes turime į visus ir viską. Taip jau mūsų smegenys užprogramuotos, jog absoliučiai kiekvieną gyvenimo situaciją matuojame patinka/nepatinka kartele. Pradedant orais ir baigiant kaimyno šukuosena ar įsitikinimais.

Kelyje ne kitaip. Kartą teko važiuoti iki New Yorko ir atgal su italu, kuris vairavo lengvąjį automobilį. Kai jis vairavo, visi žmonės kelyje jam buvo idiotai. Ir tie, kuriuos jis aplenkė, ir tie, kurie lenkė jį. Pasuka galvą į dešinę – idiotas, pasuka į kairę – idiotas. Ir kiekvieną palyginimą būtinai palydėdavo ypatinga veido išraiška ir tuo specifiniu itališku rankos gestu, na tokiu, kuomet pirštai sudedami į triūbelę ir energingai pasukami spirale keliskart į viršų. *Ma che fai*! Ką čia darai?! Idiote?! Bet neskubėkime juoktis ar, ginkdie, smerkti karštakošių italų. Šiauriečių lietuvių lūpose idiotas – gan švelnus epitetas. Kuomet mes prie vairo, visus, kurie neatitinka mūsų lūkesčių ir standartų, palydime kur kas sodresniais kelių aukštų tartptautiniais keiksmažodžiais ir gestais.

Turbūt visi esame nors kartą savo kailiu patyrę, kuomet kelyje sąmoningai sukeliama netgi avarinė situacija, siekiant „pamokyti", „pagąsdinti" ar „atsilyginti".

„Trokai" – Amerikos gyvenimo variklis. Asmeninio archyvo nuotraukos

„Troko" stabdymui – futbolo lauko ilgio atstumas

Prieš daugelį metų, pirmą kartą atvykusi į Ameriką, aš buvau maloniai nustebinta čia esančios vairavimo kultūros. Dabar, ko gero, apsipratau, jog užleidžia, „neužkiša", nusišypso. Pastebėjau, jog skirtingose valstijose galima atpažinti skirtingą vairavimo manierą – vienur mandagiau ir lėčiau, kitur – nekantriau ir grubiau. Mano vyras, pastebėjęs, jog kiekvieną kartą Californijoje aš susigūžiu iš baimės, matydama, kaip iš šalutinio kelio mašinytė lekia po dešiniuoju „troko" sparnu, tai yra tiesiai man į pašonę, visuomet nuramina: „nebijok, kaliforniniai greiti". Ir išties, žiūrėk, jau beveik susilyginęs, spustelėjo pedalą ir nurūko pirmyn. Todėl Californijos valstijoje galima pasilikt pirmoje juostoje. Tuo tarpu kitose valstijose „trokistas", nors ir važiuodamas pagrindiniu keliu, dažnai turi persirikiuoti į vidurinę juostą, kad įleistų užsisvajojusius vairuotojus į greitkelį.

Nepamirškime, jog „trokų" vairuotojai yra profesionalai ir dažniausiai avarines situacijas sukelia ne jie. Jiems tik būna sunkiau išvengti smūgio dėl gabaritų ir nuo jų nepriklausančių fizikos dėsnių: svorio, pagreičio, oro sąlygų ir pan. Norėtųsi visiems priminti, jog, važiuojant 55 mylių per valandą greičiu, esant sausai kelio dangai, pilnai pakrautam „trokui" sustabdyti prireiks – kaip mėgstama sakyti šioje šalyje – visų devynių jardų, tai yra ištiso futbolo lauko. Todėl, ypač prieš išvažiuodami į greitkelį, jei matote pirma juosta „ateinantį troką", arba sumažinkite greitį ir praleiskite, arba gerokai paspauskite akceleratoriaus pedalą. Jokiu būdu neužkiškite savo lengvojo automobilio sunkiasvoriui tiesiai prieš nosį, o tai gali abiem blogai baigtis.

Vairuotojo darbas – pavojingiausių dešimtuke

Sakoma, didžioji dauguma nelaimingų atsitikimų kelyje nutinka būtent dėl žmogaus kaltės. Nors dauguma bendrovių „užrakina" greitį, vis tik tokios „trokistų" klaidos, kaip saugaus greičio ir atstumo, tinkamo bėgio nuo kalno nepasirinkimas paprastai turi labai skaudžių pasekmių. Galbūt jūs, kaip ir aš (kol nepradėjau važiuoti su vyru) jaučiate baimę, ypač atsidūrę lygiagrečiai su šiuo, kartais keliasdešimt tonų sveriančiu, kelių monstru, kuomet menkiausia vairuotojo klaida gali būt fatališka?

Ne veltui „troko" vairuotojų darbas įtrauktas į pavojingiausių darbų Amerikoje dešimtuką.

Pernai metais darbo metu žuvo 918 „troko" vairuotojų. Aukščiausias mirtingumas, beje, iš visų išvardintų pavojingų profesijų. Lėktuvų pilotų, kurie taip pat įtraukti į šį sąrašą, mirtingumas buvo 70, o policininkų 135 mirtys per metus.

Rašau šias eilutes, važiuodama Wyoming valstijoje aštuoniasdešimtuoju greitkeliu rytų kryptimi link Čikagos. Įvažinėjame į „trokistų" vadinamąjį Bermudų trikampį ties Elnio Elk (Elnio) kalnu. Oro sąlygos čia neprognozuojamos, susidaro stiprūs vietiniai vėjai, žiemą dažnai pasitaiko plikledis, ir čia aš pirmą kartą gyvenime susidūriau su šliaužiančio sniego (blowing snow) fenomenu.

Iki pat greitkelių išsiskyrimo ties Barstow miestu vis neapsisprendėme, kurį pasirinkti: ilgesnį, einantį per pietines valstijas, ar trumpesnį šiaurinį. Kaip supratote, išsirinkome pastarąjį. Nors oro

Joga keliaujant – tikras išsigelbėjimas kūnui ir sielai.

prognozės nieko pavojingo nerodė, tačiau, kaip ir reikėjo tikėtis, vis tik patekome į vietinę pūgą.

Šiaip ši kelio atkarpa yra nuostabaus grožio, beveik negyvenama, išskyrus vieną kitą miestelioką ar vienišą trobelę pakelėje. Tačiau ne galvoje grožėtis didžiulėmis sniego supūstomis kopomis, neaprėpiamomis lygumomis ir jas įrėminusiais kalnais, kuomet per pūgą nesimato kelio. Tiksliau, matyti vos tik viena išvažinėta juosta, o ir ta pati suplakta į gryną ledą. Ir nors aš esu tik keleivio vietoje, nuolat pastebiu, kaip iš įtampos susirakina žandikaulis ir įsitempia kaklo raumenys.

„Gerai, kad esam sunkūs" (suprask, sunkiai pakrauti), kaip visuomet sako Sigitas, kuris turbūt išliktų ramus kaip Buda net ir per minų lauką važiuodamas.

Per pora valandų šiame kelio ruože jau matėme penkias avarijas. Lengvieji automobiliai, paprastai lenkdami, važiuodami kairiąja, „nematomąja" kelio juosta, neretai nuslysta ant vidurinės vejos. „Trokai" nučiuožę, susiskersavę ir įklimpę sniege. Pravažiuojame ką tik įvykusią avariją, kur susidūręs „trokas" ir sniego valytuvas. Pro langą dar bandau fotografuoti (gal panaudosiu straipsniui), už ką jau atvykęs į vietą policininkas nedraugiškai į mane pasižiūri. Situacija atrodo graudžiai – neaišku, kuris iš jų kaltas, bet abu guli dešiniajam kelio kelkraštyje ant šono. Nuvažiuodama dar spėju pamatyti, jog „troko" kabina sulamdyta kaip koks išmestas raudono popieriaus lakštas, stiklai išdužę... Viešpatie, prašau, tegul visi būna sveiki, dar sukalbu savo maldelę, ir akys vėl prilimpa prie ledinio kelio....

Ir iš tiesų, kiek kartų esame važiavę ekstremaliomis oro sąlygomis, kuomet ateina supratimas, jog priklausai tik nuo aplinkinių ir nuo Dievo malonės.

Todėl ir rašau, kad galėčiau atitraukti dėmesį nuo kelio. Ne veltui sakoma, akys nemato – širdies neskauda. Rašymas man savotiška meditacijos forma, padedanti sutelkti mintis kitur, nepanikuoti. Juk iš esmės nieko paprastai taip ir neatsitinka. Tik mūsų laki vaizduotė ir begalinės baimės tarytum srauni kalnų upė žaibišku greičiu nuneša mus iš karto į patį blogiausią variantą. Blogiausia, nors visa tai, žmogau, žinai ir supranti, prigimtinio išlikimo mechanizmo neapgausi – pažastys ir delnai prakaituoja, suka vidurius, kūnas įsitempia. Tokiose situacijose ne kartą sau sakiau, daugiau tai jau tikrai nevažiuosiu... Tačiau vėl ir vėl šaukia kelias ir noras būti šalia mylimo žmogaus.

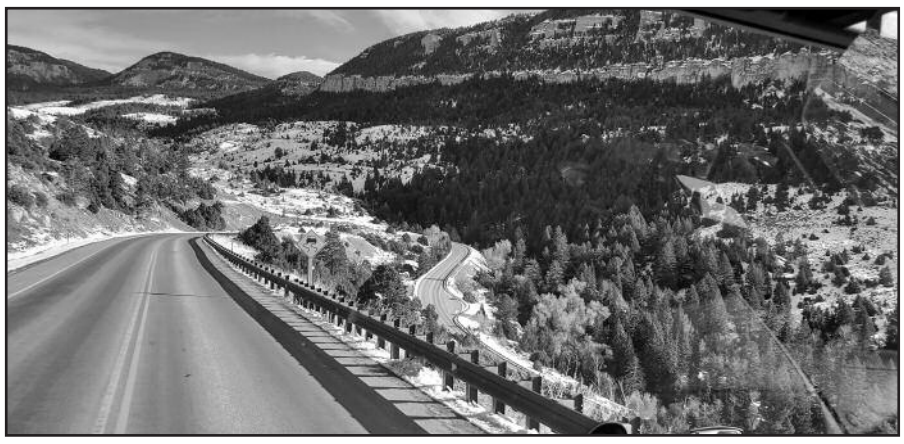

Amerikos peizažų grožis – gniaužiantis kvapą.

„Trokas" kelionės metu tampa gana patogiais namais.

Sunkvežimių gausa – patogiam gyvenimui

Kodėl didelė dalis visuomenės vis tik nemėgsta „trokistų"? Na, bent jau negarbina jų taip, kaip, tarkim, lėktuvo pilotų ar gaisrininkų. Kamščiai keliuose turbūt yra viena iš priežasčių.

Galbūt visai pagrįstai jaučiame pyktį, juk „trokai" „užkemša" kelius, užstoja vaizdą ir trukdo mums laisvai manevruoti? Tačiau turėtume suprasti, jog dėl „trokų" gausos ant kelio galime kaltinti tik save. Pervežėjų skaičius atspindi visuomenės paklausos ir pasiūlos dėsnį, jos ekonominę gerovę, jei norite. Juk internetinės parduotuvės *Amazon* siuntinukai prie mūsų durų turi būti pristatyti laiku, kas gi lauks savaitę ar dvi šiais laikais? Juk taip patogu! Nei eiti kur, nei nešti, nei vežti. Apsiperkame visur – darbe, namuose, svečiuose... Kaip mano pusbrolis mėgsta sakyti: „pašokdinai pelę" – klik klik klik – ir, nepraėjus nė dviem dienom, jau džiaugiesi naujais batais ar ratais.

Esame daug keliavę po pasaulį, bet niekur nematėme tokios gausos sunkvežimių, kaip Amerikoje. Nei Meksikoje, nei Indijoje, nei Ispanijoje, Portugalijoje, Lietuvoje ar netgi Vokietijoje. Kinijoje nesam buvę, ji, sako, yra antra po Amerikos, kalbant apie pervežimo sunkvežimiais verslą. Ne veltui Amerika laikoma šalimi, turinčia vieną didžiausių pirkimo galių pasaulyje. Taigi, galime pasidžiaugti – „trokų" gausa kelyje reiškia sveiką ekonomiką ir atvirkščiai.

Kelias – egzaminas, kuriame pažįsti save

Man visuomet sugnyba širdį gailestis, kai kelyje pamatau vienišą „trokistą" Kūčių ar Padėkos dienos vakarą. Ir nors suprantu, jog tai yra jo paties laisvas pasirinkimas, kurį, galbūt, paskatino geras atlygis, tačiau labai dažnai tas vaizdas kalba apie vienatvę ir liūdesį. Arba gal tai galimybė pabėgti nuo „toksiškų" santykių, vairuojant atsipalaiduoti ir užsimiršti. Niekada, žmogau, neįlįsi į kito kailį, niekada nesuprasi, kokią vidinę kovą kiekvienas kovoja, bet vienas dalykas aiškus – galima ir reikia stengtis būti tolerantiškiems vieniems kitų atžvilgiu. Pyktis, agresija – tai nuodai, kuriuos tu geri pirmiausia pats, tikėdamas, jog kažkas kitas susirgs.

Jei kelias yra kaip gyvenimo metafora, tuomet paklausk savęs, kaip tu matai kitus žmones tame kelyje? Ar tokius, kaip ir tu pats, bandančius auginti ir apginti savo atžalas, skubančius į darbus ar pas savo mylimuosius, o gal tik viso labo kaip kliūtis, kurias tau pakiša likimas? Taip gražiai yra pasakęs vienas dvasinis mokytojas: Mes ateiname čia palydėti vienas kitą „namo". Visi judame viena kryptimi – ten, iš kur atėjome.

Todėl dar aš jaučiu dėkingumą. Juk ne visi drįstų sėsti prie to gigantiškos mašinos vairo, ne kiekvienas sugebėtų išlaviruoti siaurais labirintais ir pasistatyti į tarpą tarp dviejų „trokų", ne visi sugebėtų važiuoti atbuli be galinio vaizdo veidrodėlio, dirbti septyniasdešimt valandų per savaitę, mėnesiais nematyti namų bei artimųjų ir t. t.

Akmenėliai į „trokistų" daržą

Visi turbūt esame girdėję apie *Nikola Motors* ir *Elon Musk* elektra varomus komercinius automobilius, kurie, galbūt, suteikia vilties sumažinti oro taršą, tačiau tų mašinų išleidimo data vis atidedama. Rinkos perėjimas nuo dyzelinio kuro prie vandenilinio ar elektrinio, mano nuomone, vis dar kažkas tokio iš fantastikos srities. Ko gero, praeis dar ne vienas dešimtmetis, kol kelyje pamatysime elektra varomus „trokus".

Mane visuomet stebina, kuomet, sustojus nakvynei gražų ir vėsų rudens, pavasario ar vasaros vakarą, vis dar yra vairuotojų, atsisakančių išjungti variklį nakčiai. Ir dūzgia poilsio aikštelė kaip garsus bičių avilys, nors nėra jokio reikalo nei teršti orą, nei deginti degalus ir švaistyti pinigus. Kartais, tiesą sakant, aš net nesuprantu, ar jie šildosi tą kabiną, ar šaldosi... Esame ne kartą puikiausiai išsimiegoję esant nulinei, -5C ir net žemesnei oro temperatūrai. Suprantama, kartais, kad nenukentėtų miego kokybė, reikia šaldyti ar šildyti savo miegamąjį, ir tam tikslui beveik visi nauji „trokai" jau turi autonominę šildymo/šaldymo sistemą. Galima ją įmontuoti ir seno modelio „trokuose", tik reikėtų išsirinkti labiausiai patinkančią, tokią, kuri ekonomiškiausia, dirba tyliausiai ir teršia mažiausiai.

Nukelta į 14 psl.

CHIRURGAI

PETRAS V. KISIELIUS, MD, FACS
INKSTŲ, PŪSLĖS, PROSTATOS
GYDYMAS BEI CHIRURGIJA
Center for Health
1200 S. York, Elmhurst, IL 60126
Tel. 331-221-9004

GEDAS M. GRINIS, MD
Inkstų,pūslės ir prostatos gydymas bei chirurgija
MercyHealth Hospital and
Medical Center - Walworth
N2950 State Road 67 Lake Geneva, WI 53147
262-245-0535

VIDAUS LIGOS

SURENDER LAL, MD
Specialybė - vidaus ligos
7722 S. Kedzie Ave.
Chicago, IL 60652
Tel. 773-434-2123
Valandos susitarus

AUSŲ, NOSIES, GERKLĖS LIGOS

Darius Bliznikas MD SC
Ear, Nose and Throat • Allergy

7110 West 127th st. Ste 210 **708-586-2212**
Palos Heights IL 60463 **www.palosent.com**

STUBURO IR SKAUSMO LIGOS

JONAS V. PRUNSKIS, MD
TERRI DALLAS-PRUNSKIS, MD
ir partneriai Illinois Pain Institute
Nugaros, sprando, galvos, sąnarių, sužeidimų darbovietėje bei kitų vietų skausmo diagnozės ir gydymo specialistai.
Elmhurst: 630-748-3300
Elgin: 847-289-8822
McHenry: 815-363-9595
Barrington: 847-852-2000
Libertyville: 847-984-2500
www.illinoispain.com

AKIŲ LIGOS

ARAS ŽLIOBA, MD
AKIŲ LIGOS – CHIRURGIJA
219 N. Hammes Avenue
Joliet, IL 60435
Tel. 815-741-3220

LINAS SIDRYS, MD
AKIŲ LIGOS–CHIRURGIJA–AKINIAI
2701 W 69 th St., Chicago, IL
5706 W 111th St., Chicago Ridge, IL
Tel. 708-636-6622

DR. ELIGIJUS LELIS
Akių ligos ir chirurgija
1192 Walter St, Lemont, IL 60439
963 N. 129th Infantry Dr. #110
Joliet, IL 60435
Tel. 815-723-1854

DANTŲ GYDYTOJAI

DR. SIMONA ŽILIŪTĖ
Dantų gydytoja
perėmė dr. Petreikytės kabinetą.
Laukiami ir seni, ir nauji pacientai.
9055 S. Roberts Road,
Hickory Hills, IL
Tel. 708-598-4055
Valandos susitarus

DR. RAMUNĖ MACIJAUSKAS
Dantų gydytoja
9356 S. Roberts Road
Hickory Hills, IL
Tel. 708-598-2131
Valandos susitarus

DR. DALIA E. CEPELĖ, DDS
Dantų gydytoja
10745 Winterset Dr.
Orland Park, IL 60467
708-873-9074
Valandos susitarus

DR. LINA POŠKUS
Dantų gydytoja
11739 Southwest Hwy,
Palos Hts, IL 60463
9201 Broadway Ave., Brookfield
Tel. 708-387-2020

DR. DAIVA BIDVA
Dantų gydytoja
950 York rd. #110
Hinsdale, IL 60521
Tel. 708-485-2828

DR. JOVITA KERELIS
DANTŲ GYDYTOJA
9525 S. 79 th Ave., Hickory Hills, IL
Tel. 708-598-8101

DR. GAILĖ V. ČERNIAUSKAS
DANTŲ GYDYTOJA
Amerikos „TOP DENTIST" 2009 M.
318 W. Touhy Avenue
Park Ridge, IL 60068
Tel. 847-692-2303
www.parkridgesmiles.com

PILNA DANTŲ PRIEŽIŪRA:
- implantai
- tiltai, karūnos, protezai
- vaikų dantų gydymas
- šaknies kanalų valymas
- chirurgija
- parodontozės specialistas kabinete
- kosmetinės procedūros — „veneers", balinimas • TMJ/TMD gydymas

DR. DALIA JODWALIS
Dantų gydytoja
15543 W. 127th St.
Suite 101, Lemont, IL
Tel. 630-243-1010
Valandos susitarus

REMKIME DRAUGO FONDĄ
Nuo 1992 metų Draugo fondas padeda išlaikyti mūsų lietuvišką, katalikišką „Draugo" laikraštį. Prisiminkite Draugo fondą savo testamente. Keletas stambesnių palikimų užtikrins „Draugo" laikraščio gyvavimą daugelį metų!
www.draugofondas.org

SKELBIMAI
773-585-9500

KEPYKLA IR DELIKATESAI
6216 W. Archer Ave., Chicago, IL 60638
Tel. 773-581-8500
- Lietuviška duona ir raguoliai
- Vestuviniai ir įvairūs tortai
- Siunčiame mūsų produktus UPS
- Atidaryta 7 dienas per savaitę
- Aplankykite mūsų svetainę – www.racinebakery.com

autotradeusa
sales • export • rebuilding
www.autotradeusa.com

PADEDAME SURASTI, **IEŠKO DARBO**
NUPIRKTI IR ATVEŽTI
AUTOMOBILIUS IŠ BET KURIO JAV AUKCIONO.
PERSIUNČIAME AUTOMOBILIUS IR DETALES.
ATLIEKAME AUTOMOBILIŲ REMONTĄ!

Specialios turistinės kelionės į Baltijos kraštus
Dėl informacijos skambinkite Ritai Penčylienei

Siūlome pigiausius skrydžius visomis oro linijomis iš Čikagos ir kitų Amerikos miestų į

LIETUVĄ

VYTIS TOURS

www.vytistours.com
info@vytistours.com
4024 235th St., Douglaston, NY 11363
1-800-778-9847

Teiraukitės mūsų 2020 m. brošiūros. Ją galite patys išsispausdinti adresu:
www.vytistours.com
Specialios turistinės kelionės į Baltijos kraštus 2020 m.
Dėl informacijos skambinkite Ritai Penčylienei
Kainas sužinoti ir užsisakyti vietas galite
www.vytistours.com
Siūlome informaciją apie specialias nuolaidas
Atsiųskite savo el. pašto adresą

ATSTOVYBĖ ČIKAGOJE
Bronė Barakauskienė
Tel fax: 708-403-5717
mamabar3@aol.com
Rita Penčylienė
Tel fax: 708-923-0280
pencylar@comcast.net

15-os advokatų komanda | Ilgametė patirtis | Lietuviškai kalbantys profesionalai

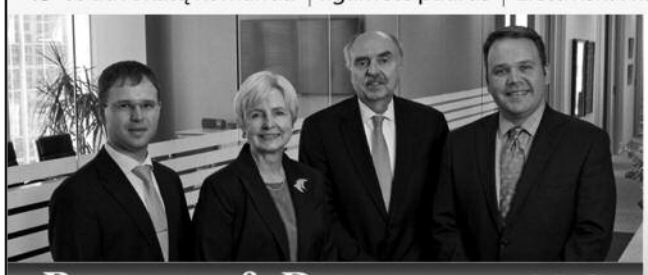

BOODELL & DOMANSKIS, LLC

Nekilnojamas turtas

Įmonių ir komercinė teisė

Paveldėjimo teisė JAV ir Lietuvoje

Atstovavimas teismuose

Adomas Siudika, Teisininkas, (312) 938-4909, asiudika@boodlaw.com
Audra P. Karalius, Advokatė, (312) 219-8540, akaralius@boodlaw.com
A. Rimas Domanskis, Advokatas, (312) 540-1075, domanskis@boodlaw.com
Dainius R. Dumbrys, Advokatas, (312) 938-4905, ddumbrys@boodlaw.com

One North Franklin, Suite 1200, Chicago, IL 60606
Fax: (312) 540 1162
www.boodlaw.com

3	5	8	4	6	9	7	1	2
7	4	1	2	5	8	6	9	3
6	2	9	1	3	7	5	8	4
8	3	6	7	2	4	9	5	1
9	7	2	5	1	3	8	4	6
4	1	5	8	9	6	2	3	7
1	9	7	3	8	2	4	6	5
5	8	4	6	7	1	3	2	9
2	6	3	9	4	5	1	7	8

8 + 6 + 3 = 17

1	9	3	8	4	2	6	5	7
5	8	7	6	1	9	2	3	4
4	2	6	3	7	5	9	1	8
2	4	8	1	3	7	5	9	6
3	1	9	5	6	8	7	4	2
7	6	5	9	2	4	1	8	3
6	5	4	2	9	3	8	7	1
9	3	2	7	8	1	4	6	5
8	7	1	4	5	6	3	2	9

5 + 4 + 5 = 14

„Draugo" **sudoku Nr. 151**
išsprendė ir mums atsakymus atsiuntė:
Valdas Norkus, Oakland, CA
Nuoširdžiai dėkojame sprendėjams.
Jūsų sprendimų atsakymų lauksime paštu:
„Draugas", 4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629–5589
arba el. paštu – **skelbimai@draugas.org** ir **faksu: 773-585-8284.**

REAL ESTATE

FIRST RATE REAL ESTATE

4545 W. 67th Street
Chicago, Illinois 60629
Bus: 773-767-2400
Cell: 312-805-4851
Fax: 773-767-9886
E-mail: ausra.padalino@gmail.com

Aušra Kriščiūnaitė Padalino
Broker/savininkė

Kalbame lietuviškai, ispaniškai, angliškai

Patirtis – daugiau nei 35-eri metai

PASLAUGOS

PARDAVIMAS IR TAISYMAS
MIGLINAS TV
GE/RCA ATSTOVYBĖ
2346 W. 69th Street
Tel. 773-776-1486

Inter Financial Services

Atlieku buhalterinę apskaitą ir darbo užmokesčio (W-2) skaičiavimą smulkiam verslui.
Tel. 773-315-7667

SKELBIMAI www. draugas.org 773-585-9500

PERKA

BRANGIAI PERKU GINTARO DIRBINIUS IR GINTARO GRYNUOLIUS.
tel. 708-603-5494

PERKU!
Kolekcinius gėrimus:
Fine Wine, Whiskey, Bourbon, Scotch ir Cognac,
pagamintus 1950–1990 metais.

Siūlyti tel. 617-459-9952 arba el. paštu modeboston@gmail.com

SIŪLO DARBĄ

COUPLE IN Fort Myers FLORIDA area, SEEKING A HELPER.

FLEXIBLE SCHEDULE, Sun. through Fri., 5 or 6 days/wk., around noon to 6pm. Help with meals, laundry and light cleaning. Help wife get dressed, showered, brush teeth, wash hair etc. Stay with wife while husband runs errands. **SOME ENGLISH** and **TRANSPORTATION TO AND FROM NEEDED.**

Call Kathy **1-708-267-8452.**

IEŠKO DARBO

Moteris ieško darbo su gyvenimu. Gali prižiūrėti vyresnio amžiaus žmones. Turi ilgametę darbo patirtį. Laukiu įvairių pasiūlymų Skambinti **872-232-6920** (Emilija)

Amerikos lietuvių renginiai – „Draugo" kalendoriuje!

SUBSCRIBE
Receive BOTH!
ONE YEAR
DRAUGAS NEWS
12 ISSUES
LITHUANIAN HERITAGE
6 ISSUES
$45 mailed
$30 internet only

DRAUGAS NEWS
LITHUANIAN WORLD WIDE NEWS IN ENGLISH

My Paper – My Friend
My link to LITHUANIA!
www.draugas.org/news

LITHUANIAN HERITAGE
MAGAZINE IN ENGLISH
A supplement mailed separately

BENDRAUKIME!
www.facebook.com/draugolaikrastis
www.draugas.org

Paremkite DRAUGAS FOUNDATION apsipirkdami amazonsmile

I ŽINGSNIS.
SUSIEKITE SAVO amazon.com PASKYRĄ SU
DRAUGAS FOUNDATION
PELNO NESIEKIANČIA ORGANIZACIJA.
Prisijunkite per smile.amazon.com ir paieškoje suveskite
DRAUGAS FOUNDATION.
Šį veiksmą pakanka atlikti tik vieną kartą!

II ŽINGSNIS.
PAKEISKITE VISAS ŽYMELES (*bookmarks*) IŠ amazon.com Į
smile.amazon.com
KASKART apsipirkdami Amazon internetinėje parduotuvėje įsitikinkite, kad jungiantės per **smile.amazon.com**, o ne www.amazon.com Jums jungiantis ir apsiperkant per www.amazon.com, Jūsų parama DRAUGO **NEPASIEKS.**

Jeigu jau apsipirkote AMAZON internetinėje parduotuvėje jungdamiesi per smile.amazon.com, ir kaip paramos gavėją nurodėte **DRAUGAS FOUNDATION,** perkant kitus kartus, Jūsų parama jau automatiškai pasieks mus.

Keliuose – gyvenimo pamokos

Atkelta iš 11 psl.

Prisiminiau frazę iš jaunystėje matyto filmo „Didžiosios lenktynės": vienas indėnas po viena antklode sušąla, o du indėnai po viena antklode ne. Todėl šalto oro sąlygomis galimybė miegoti dviese puikiai pasitarnauja kaip papildomos energijos šaltinis. Kartais, deja, toks „gyvas" radiatorius skleidžia daugiau decibelų, nei užvestas „trokas", ir gali prisireikti ausų kimštukų arba kumštukų į pašonę. Kad būtų šilčiau, taipogi galima pasitiesti elektra šildomą paklodę (na tą, kur dauguma masažistų naudoja), tuomet išvis jokie šalčiai nebaisūs.

Kai negali susilaikyti nefotografavęs…
Mindaugo Ačo nuotr.

Jei oro tarša yra kol kas neišvengiama, aplinkos taršos kontrolė yra mūsų pačių rankose. Ačiū Dievui, vis rečiau šiais laikais galima pamatyt pakelėse, dažniausiai prie išvažiavimo į greitkelius, besimėtančius galono talpos butelius, pilnus geltono skysčio. Tačiau kai kuriuose „trokstopuose" vis dar nosį riečia šlapimo tvaikas, akis bado kalnai šiukšlių, taip ir norisi kuo greičiau iš tų vietų pabėgti. Supranti, jog dalis kaltės ir atsakomybės už tokį elgesį tenka ir tau. Ir, nors pats ir nesielgi taip, esi nubaudžiamas kartu su visais.

Kaip pavyzdį galėčiau prisiminti vieną „trokistams" skirtą aikštelę prie Wallmart, Auroroje, Colorado valstijoje. Labai džiaugėmės, kuomet šis inovatyvus ir eksperimentinis prekybos centras paskyrė specialią aikštelę „trokams". Tiesa, nedidelę, tik keliems automobiliams, bet su oficialiai subraižytomis linijomis, kuomet nereikia kaip zuikiui tupėti ir laukti baiminantis, kad kas nors ateis išvaryti.

Tolimųjų reisų vairuotojams nereikia pasakoti, kaip svarbu turėti galimybę nueiti apsipirkti, ypač kuomet pasibaigęs visas iš namų įsidėtas maistas ir būtinieji asmeninės priežiūros ir namų apyvokos daiktai. Paprastai „trokstopai" aplink Denver paprastai būna mokami ir perpildyti. O iš šios aikštelės pėsčiomis galėjai nueiti į kavinę ar restoranėlį. Tačiau praėjus keleriems metams nuo atidarymo, ši aikštelė uždaryta. Liūdnai nustebome, apsilankę čia pernai metais ir radę betoninius blokus, užtvėrusius kelią. Nežinia, ar miestelio, ar paties prekybinio centro sprendimu, nežinau priežasties, tačiau pačių „trokistų" nevalyvumas, nesugebėjimas grąžinti į vietą prekybinių vežimėlių gali būti viena iš priežasčių.

Kaip ir visur kitur šiame gyvenime, vienintelis žmogus, kurį galime keisti ir tobulinti, esame mes patys. Ir jei visi vadovautųsi principu: „Palikti kiekvieną vietą geresne, negu radai", pasaulis būtų bent jau daug švaresnis. Ypač kuomet šioje šalyje, kurioje gyvename, nėra sudėtinga rasti šiukšlių konteinerį bei viešąjį tualetą. Apie pastarąjį, beje, būtinai kada nors pakalbėsime plačiau. Juk kaipgi čia gali būti, kad tavo namuose ant ratų yra viskas, ko reikia normaliam žmogaus gyvenimui – lova, šaldytuvas, mikrobangų krosnelė, tačiau nėra tokio svarbaus daikto kaip tualetas?

Teisybės dėlei reikėtų pasakyti, jog dauguma vairuotojų, nepaisant negatyvių šios profesijos pusių, vis tik mėgsta savo darbą. Jie myli kelią, jiems patinka iššūkiai. Daugeliui šeimų tai yra reali galimybė pragyventi iš vieno atlyginimo, kuomet pagal tradicinį modelį vyras uždirba pinigus, kad žmona galėtų prižiūrėti namus ir auginti vaikus, galbūt dirbdama tik dalį dienos.

Amerikietiška svajonė vis dar gyva

Išsilaikęs komercines teises, gali eiti dirbti vairuotoju, o jei nori, ši profesija suteikia galimybę pradėti savo verslą ir jį plėsti. Nusipirkęs savo „troką", jau tampi savo mažos kompanijos savininku, o jei nori, gali ją užauginti, pirkdamas daugiau sunkvežimių. Dauguma logistikos kompanijų Amerikoje nėra didelės, turinčios maždaug dešimt „trokų". Ir nors praėję metai buvo ganėtinai nelengvi šiam verslui, keletas garsių gigantų netgi subankrutavo, aš asmeniškai pažįstu ne vieną nedidelę lietuvių bendrovę, sėkmingai gyvuojančią daugelį metų, išgyvenusią sunkiausias ekonomines krizes.

Galbūt kitą kartą, kuomet teks dalintis keliu su „trokistais", pabandykite jei ne džiugiai pamojuot jiems ranka, tai bent jau pajusti dėkingumą sėdintiems prie sunkiasvorių vairo ir netgi užleisti jiems kelią, kai reikia rikiuotis iš vienos juostos į kitą. Ar bent jau „neužkišt" prieš pat nosį, nes tik pats pasėdėjęs „troke", supranti, kaip nelengva suvaldyti tokią situaciją, ypač vežant kelias tonas sveriantį krovinį.

Na ir pabaigai pasakysiu jums paslaptį – turime ir mes savo gerbėjų. Kažkodėl vaikai, ypač maži berniukai, sėdintys galinėse lengvųjų automobilių sėdynėse, kartais net išsižioję iš nuostabos, akimis nuseka „trokus" ir taip, kaip mūsų aštuonerių metų sūnėnas, jie net dreba iš laimės, jei gauna galimybę įlipti į kabiną. Prasilenkiant jie sutartiniu alkūnės gestu paprašo „pasignalinti". Tas judesys simbolizuoja virvės patraukimą žemyn, kuomet specialus į trimitą panašus garso įrenginys išpučia žemutinės oktavos garsą, pripildantį orą sodraus virpesio. Jį turi laivai ir traukiniai, juo kai kurie „trokistai" ir šiandien džiaugsmingai papiktnaudžiauja, važiuodami tuneliais. Man tai graži, beveik jau išnykstanti šios šalies tradicija, primenanti laikus, kai „trokų" vairuotojai turėjo autoritetą, kuomet apie juos būdavo kuriami filmai, o šis vaikiškas gestas iššaukdavo šypseną pavargusio žmogaus veide ir praskaidrindavo vienišiaus dalią.

Vienos nuotraukos ypatinga istorija

Firminis Survilos fotoatelje ženklas

Atkelta iš 7 psl.

Į pagalbą man atskubėjo anykštėno fotografo anūkė Virginija Survilaitė (gim. 1952). Iš profesijos – vargonininkė, gerai žinoma Lietuvoje. Su kitų giminių pagalba Virginijai pavyko nustatyti numeruotų vaikų vardus. Tai: 1. Helena; 2. Henrikas; 3. Vanda; 4. Janina; 5. Liudas (Virginijos tėvas).

Sužinojome šį bei tą ir apie jų likimus.

Henrikas Survila 1944 m. pasitraukė į Vakarus, buvo Vokietijos pabėgėlių stovykloje, kur dirbo gamykloje, o vėliau kartu su broliu Edmundu įsikūrė Anglijoje ir dirbo gamyklose. Mirė 1973 m.

Vanda Survilaitė-Ramanauskienė (1910–1981) gyveno Kaune, buvo namų šeimininkė ir padėjo vyrui fotografijos versle.

Janė (Janina) Survilaitė-Lasienė (1911–1967) taip pat gyveno Kaune, buvo labai gera siuvėja, nors jokių mokslų nebaigusi – apsiūdavo visą giminę ir draugus.

Liudas (Liudvikas) Survila (1916–1998) gyveno Vilniuje, buvo Operos ir baleto teatro fleitininkas, atlikdavęs solo partijas, ir dirigentas; Vilniaus konservatorijos (dabar Lietuvos muzikos ir teatro akademijos) profesorius.

Bet, palaukite, nuotraukoje vaikų yra daugiau... Be to, Irena ir Česlovas mirė kūdikystėje, kas tie kiti? Niekas iš giminių kitų vaikų nuotraukoje neatpažino. Visi vienbalsiai nutarė: – „Čia turbūt kaimyno vaikai pakliuvo į kadrą?"

Vėliau, Pirmosios Lietuvos Respublikos laikais, Survilų šeima dar padidėjo, tad papildome šeimos portretą.

Stasė (Stanislova) Survilaitė-Dijokevičienė (1921–2001) gyveno Kaune, dirbo akušere Kauno klinikinėje ligoninėje.

Edmundas Survila (1923–2009) kartu su broliu Henriku pasitraukė į Vakarus, vėliau gyveno Anglijoje, Birminghame, baigė aukštuosius chemijos mokslus, buvo Pasaulinės Cheminės industrijos asociacijos prezidentu.

Adresas – nepavydėtinas!

Kaip jau supratote, Kazimieros svainio Bronislaw „buveinė" nepasižymėjo gera aura. Soltau stovykla (faktiškai dvi viena šalia kitos esančios stovyklos) buvo didžiausia Vokietijos karo belaisvių stovykla Pirmojo pasaulinio karo metu. Įrengta 1914–1915 metais Soltau mieste (šiandieniniame Friedrichseck rajone). Stovykloje buvo pastatyta daugiau nei 70 kareivinių.

Karo metu čia buvo internuojami prancūzai ir belgai, kurių dauguma buvo kareiviai. Stovykla buvo parduota 1920 m., o paskutiniai kaliniai ją paliko 1921 m. Kalinių kapinėse buvo palaidota 1,400 žmonių. Iš praeities išliko nemaža objektų (įskaitant sienos liekanas, puodus, ąsočius ir kt.), kurie dabar eksponuojami Soltau miesto muziejuje.

P.S. Ši istorija – yra mažas pavyzdys, kur gali nuvesti bibliotekininko, archyvaro, istoriko, kolekcininko „detektyviniai" įgūdžiai ir smalsumas. Atrodo, nereikšminga detalė, bet iš jos gali gimti spalvinga istorija. Šioje dvasioje sveikinu visus „Draugo" skaitytojus su ypatinga švente – Vasario 16-taja!

Dokumentai ir nuotraukos
iš asmeninio R. M. Lapo archyvo

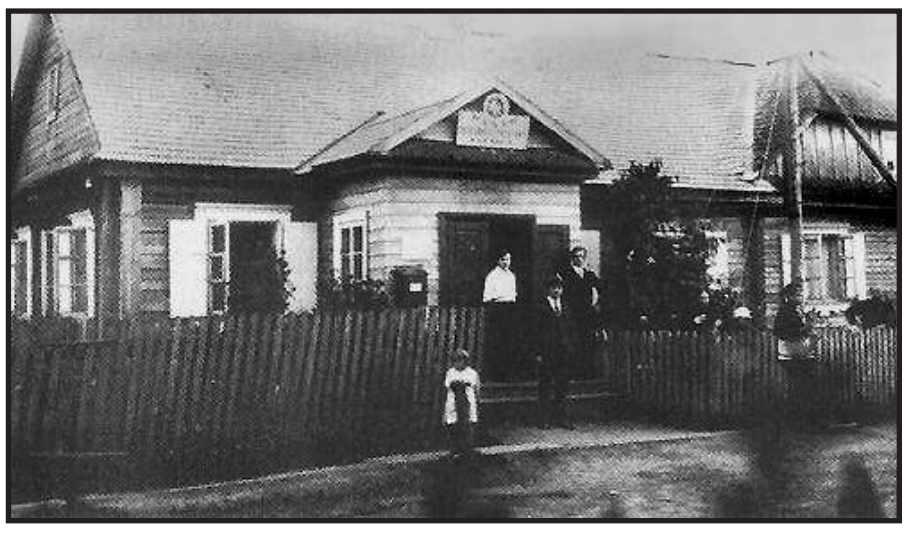

Anykščių paštas 1925 m.

BENDRAUKIME!
www.facebook.com/draugolaikrastis

Pasiteirauti tel. 773-585-9500
skelbimai@draugas.org

Atlantos lietuviai kviečiami paminėti gražią ir svarbią mums visiems datą – Vasario 16-ąją!

Renginys vyks **šeštadienį, vasario 15 d., 5 val. p. p.**
,,Castlebrook" subdivizijos klube (pas Kazlauskus),
4910 Piney Grove Dr., Cumming, 30040.

Dalyvaus JAV Lietuvių Bendruomenės (LB) Krašto valdybos pirmininkas **Arvydas Urbonavičius**. Vakaro pradžioje vyks trumpas metinis Atlantos LB susirinkimas. Vaišinsimės kugeliu, žiūrėsime lietuviškus filmus – **„Kelionė namo"** arba **„Vaikai iš Amerikos viešbučio"**.

Pakvietimą į renginį galite gauti čia:
lietuviaiatlantoje.org/tapk-nariubecome-a-member/

A † A
ALDONA A. KAIRYS

Mirė 2020 m. sausio 17 d., North Providence, sulaukusi 90 metų.

Gimė Mažeikiuose, Lietuvoje, Aniceto ir Anastazijos (Busmaitės) Baužinskų šeimoje.

Buvo žmona a. a. Matthew J. Kairio.

Daugiau kaip 25 metus Aldona dirbo Rhode Island ligoninėje socialinių reikalų specialiste. 20 metų, iki bažnyčios uždarymo, 2017 m. liepos mėn., ji buvo Šv. Kazimiero bažnyčios Providence administratorė ir tos parapijos ilgametė parapijietė (daugiau nei 50 metų).

Poezijos mylėtoja, išleido lietuvių poezijos rinkinį ,,Detalės". Velionė buvo atsidavusi savo šeimai, ypatingai savo vyrui (a. a. Matthew), vaikams ir anūkams. Labai mylėjo gyvūnus.

Giliame liūdesyje lieka: duktė Dana M. Parente su vyru Tony; du sūnūs – Andrew G. Kairys su žmona Maureen ir Joseph Kairys; sesuo Eugenia Rastonis bei septyni anūkai: Matthew, Andrew, Joseph, Paul, Tony, Mackenzie ir Victoria.

Aldona buvo a. a. Matthew P. Kairys motina ir a. a. Joseph Baužys sesuo.

2020 m. sausio 23 d. palaidota Gate of Heaven kapinėse.

Brangiam vyrui

A † A
STEPONUI KINDURIUI

mirus, nuoširdžiai užjaučiame mielą mūsų sesę ALDONĄ KINDURIENĘ, dukrą ZITĄ su šeima, a. a. dukros LINOS šeimą, Aldonos brolį STASĮ KALVAITĮ bei visus artimuosius. Liūdime su jumis.

Washingtono sesės židinietės

PETKUS & SON
FUNERAL DIRECTORS
SUMMIT, 7300 W. ARCHER AVE.
CICERO, 5940 W. 35 ST.
LEMONT, 12401 S. ARCHER AVE. (& DERBY RD.)
NATIONWIDE TOLL FREE (nemokamas)
Tel. 1-800-994-7600
www.petkusfuneralhomes.com

Lietuviškos šv. Mišios
INTERNETU

Dievo Apvaizdos lietuvių katalikų bažnyčia Southfield, Michigan, sekmadieniais nuo 9:30 val. r. tiesiogiai internetu (*Facebook*) transliuoja vykstančias šv. Mišias. Tai pagalba sergantiems ar tiems, kuriems sunku atvykti į bažnyčią, pamatyti, paklausyti ir neakivaizdžiai dalyvauti sekmadienį vykstančiose šv. Mišiose.

Norėdami pradėti žiūrėti, paspauskite šią nuorodą:
https://www.facebook.com/Divine

Žymenį
„Geriausios laidojimo paslaugos"
Daily Southtown suteikė
Palos-Gaidas
FUNERAL HOME
11028 S. Southwest Hwy. Palos Hills, Illinois
(708) 974-4410 www.palosgaidasfh.com

http://draugokalendorius.org

PAS MUS IR APLINK MUS

■ **JAV Lietuvių Bendruomenės Lemonto** apylinkės Socialinių reikalų skyrius vasario 19 d., trečiadienį, 1 val. p. p. kviečia visus į skaityklą Pasaulio lietuvių centre Lemonte pasižiūrėti istorinių filmų apie Vasario 16-osios signatarus ir nepriklausomos Lietuvos vadovus.

■ **„Sietuvos" skautininkių ir vyr. skaučių** draugovės susirinkimas vyks vasario 20 d., ketvirtadienį, 1 val. p. p. Pasaulio lietuvių centre Lemonte, posėdžių kambaryje. Narės kviečiamos dalyvauti. Bus pabendravimas ir vaišės.

■ **Roko opera „Priesaika" bus rodoma** vasario 22 d., šeštadienį, 7 val. v. Lemont High School Performing Arts Center, 800 Porter St. Lemont, IL 60439, o vasario 23 d., sekmadienį, 1:30 val. p. p. – Šv. Kazimiero parapijos salėje, 2718 St. George Str., Los Angeles, CA.

■ **Vasario 23 d., sekmadienį, po 9 ir 11 val.** r. šv. Mišių visi kviečiami užsukti į Pasaulio lietuvių centro Banys šeimos salę susipažinti su naujuoju misijos direktoriumi t. Vaidu Lukoševičiumi. Pabendravimas prie kavutės, kurią ruošia misijos pastoracinės tarybos narės. Kviečiame misijos šeimininkes prisidėti prie vaišių savo pagamintu pyragu, sausainiais ar sumuštiniais.

■ **Vasario 23 d., sekmadienį, JAV LB** Brighton Parko apylinkės valdyba ruošia Vasario 16-osios dienos minėjimą, kuris prasidės 10 val. r. šv. Mišiomis. Minėjime dalyvaus Lietuvos šaulių sąjungos išeivijoje Teodoro Daukanto kuopos šauliai. Eucharistijos šventimą atnašaus kun. Gediminas Keršys. Kviečiame gausiai dalyvauti.

■ **Vasario 25 d., antradienį, nuo 4:30 val.** p. p. iki 7:30 val. v. PLC Banys šeimos salėje vyks Palaimintojo Jurgio Matulaičio misijos organizuojami Užgavėnių blynų pietūs. Auka suaugusiems – 10 dol., vaikams iki 12 m. – nemokamai.

■ **2020 m. balandžio 26 d. Pasaulio lietuvių** centre Lemonte bus iškilmingai švenčiamas Pal. J. Matulaičio misijos 30-ies metų jubiliejus. Iškilmingas šv. Mišias aukos J. E. kardinolas Sigitas Tamkevičius.

Lithuanian Federal Credit Union
Taupa
www.taupaboston.com (617) 269-1450
Membership open to Lithuanians in the U.S.A.
All deposits insured to $250,000 by NCUA

Products and Services
- Savings
- Checking Accounts
- CD's
- Loans
- International Wires
- Notary

Debit Card
- Free online banking
- Free bill pay
- Reward points
- No annual fee

EQUAL HOUSING LENDER · Credit Unions · NCUA · Your savings federally insured to at least $250,000 and backed by the full faith of credit of the United States Government.

MABENKA RESTAURANT & BANQUETS
Chicago's Finest Polish & Lithuanian Cuisine
Catering Available & Banquet Hall
for up to 100!
FAMOUS - BEST IN TOWN – PANCAKES
Potato Pancakes, Apple Pancakes, Crepes, Cheese Blintzes, Wheat Cakes, Short Stack, Chocolate Chip

7844 S Cicero Ave., Burbank, IL – 708-423-7679
- jgalica@gmail.com – www.mabenka.com

Pasidalinkite nuomone
facebook
www.facebook.com/draugolaikrastis

Namams pirkti paskolos
duodamos mažais mėnesiniais įmokėjimais ir prieinamais nuošimčiais.
Kreipkitės į
Mutual Federal Bank,
2212 West Cermak Road.
Tel. (773) 847-7747

Advokatas
VYTENIS LIETUVNINKAS
4536 W. 63 Street
Chicago, IL 60629
(Skersai gatvę nuo „Draugo")
Tel. 773-284-0100
info@midwaylegal.com

CALIFORNIA LITHUANIAN CREDIT UNION
Savings - 1.31% APY*
IRA - 1.51% APY*
*APY - ANNUAL PERCENTAGE YIELD
MOBILE BANKING | INTERNATIONAL WIRES
CREDIT/DEBIT CARDS | SAVINGS | CHECKING
310.828.7095 | info@clcu.org
NCUA www.clcu.org

ŠIUPINYS

Tai vienas skaniausių lietuvių patiekalų, gaminamas iš įvairių kruopų, pupų, žirnių, pjaustytų arba trintų bulvių, kiaulės galvos, kojų, uodegų ir valgomas sočiai likus 40 dienų iki Šv. Velykų. Klaipėdos krašte buvo valgomas užgeriant kava arba alumi.

2020 m. vasario 23 d. 2 val. p. p. Jaunimo centre
rengiama Šiupinio puota, į kurią daugiau nei 60 metų kasmet prieš Gavėnią yra kviečiama Čikagos ir apylinkių lietuvių bendruomenė.

Koncertinę programą atliks svečiai iš Indianapolio lietuviškos muzikos kapela **„Biru Bar".**
Šokiams gros ir dainuos **Ligita ir Algimantas Barniškiai.**

Vyks loterija, skirta paremti Karaliaučiaus krašto lietuvišką veiklą.

Bilietai $50.

Skambinti: 630-240-3343 (Svajonė)